

Min. M. Orzechowski złoży wizyty w Australii i na Filipinach

Na zaproszenie ministrów spraw zagranicznych Australii — Williama Haydena oraz Filipin — Salvadora Laurela w III dekadzie października minister spraw zagranicznych Marian Orzechowski złoży oficjalne wizyty w Australii i na Filipinach.

(PAP)

PRZED POMNIKIEM BRATERSTWA BRONI APEL POLEGŁYCH W HOŁDZIE BOHATEROM

Z okazji zbliżającego się Dnia Wojska Polskiego, który przypada 12 października, w 43 rocznicę bitwy pod Lenino, w Wojskowej Komendzie Uzupełnień odbyła się uroczystość mianowania grupy oficerów rezerwy na pierwszy i wyższe stopnie oficerskie. Aktu mianowania dokonał szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Łodzi — płk dypl. Kazimierz Garbaciak.

W przededniu święta Ludowego Wojska Polskiego wczoraj o godz.

MAŁPI STRAJK

W prowadzonej obecnie kampanii zwiększenia dostaw orzechów kokosowych na rynek, małeżyjskie ministerstwo rolnictwa napotkało niezwykłą przeszkodę. Ołóż małpy, specjalnie tresowane do zrywania dojrzających brązowych orzechów kokosowych, nie chcą zrywać owoców jeszcze zielonych, niedojrzałych.

CENA STRACHU

45-letnia kobieta, zatrzymana na 4 godziny w charakterze zakładnika przez gangstera, który przed kilku dniami dekonal zachwałego napadu na Lincoln National Bank w Fort Wayne w Indianie, zdecydowała się skorzystać z niewagi ra busia, by przeżyć przez nią chwile strachu, nie były przy najmniej bez reszty amarowne. Gwendolyn Tucker, zmuszone na przewiezienie do szpitala, nie miała przy schowaniu zimnej krwi trudności z odłożeniem sobie na bok okrągłej sumki 2000 dol. Pomysł jednak się nie udał, ponieważ fakt uszczelnienia przez nią drzwi napastnika został wykryty i przedsięwzięcie niewiasta znalazła się też za kratkami.

PIJACKIE ZABAWY W STACJI TRANSFORMATOROWEJ

Gdy w głowie zasunął alkohol, przychodzi do niej najbardziej nieprawdopodobne pomysły. 23-letni Kevin Bandeen wraz z kolegą 18-letnim Davidem Stevensem po wypiciu znacznej ilości alkoholu, postanowili włamać się do miejscowej stacji transformatorowej i tam pogłębować sobie z... prądem. Jak nietrudno się domyślić, za bawą ta nie trwała długo: Bandeen został porażony prądem o napięciu 230 000 woltów i z ciężkimi oparzeniami przebywa w szpitalu, zaś jego kolega, mimo że stał nieco dalej, także poznał, co to elektryczność.

Opr. M. C.

Wydanie I ŁÓDŹ, sobota 11 i niedziela 12 października 1988 roku Rok XLII 233 (12144) PL ISSN 0268-7707 Nr indeksu 36094 CENA 10 Zł

PEŁNIE

DZIENNIK ŁÓDZKI

NAJSTARSZA GAZETA ŁÓDZI

Dziś w Piotrkowie Trybunalskim

obraduje Wojewódzka Konferencja

Sprawozdawczo-Wyborcza PZPR

Z roku na rok rośnie znaczenie województwa piotrkowskiego w życiu społeczno-gospodarczym kraju. Coraz większą rolę odgrywa budowany jeszcze Zespół Górniczo-Energetyczny „Bełchatów”, którego udział w krajowym bilansie energetycznym wynosi już 13 proc. Ale Piotrkowie, to nie tylko kopalnia i elektrownia w Bełchatowie. W całej Polsce — a także poza jej granicami — znane są maszyny górnicze z „Piomy”, piękne wyroby szklane z „Hortensji”, meble z Radomska i Piotrkowa, dywany z tomaszowskiego „Weltomu”, płytki ceramiczne z Opoczna itd.

POLSKA — NRD

Nowe dziedziny współpracy

Członek Biura Politycznego KC PZPR, prezes Rady Ministrów PRL Zbigniew Messner zakończył w piątek dwudniową ofijalną wizytę przyjaźni w NRD. Przebywał on w tym kraju na zaproszenie członka Biura Politycznego KC NSPJ, premiera Willi Stoppa.

W piątek Z. Messner i W. Stoppa przeprowadzili rozmowę w cztery oczy. Następnie w ich obecności wicepremierzy Władysław Gwiazda i Horst Seelie podpisali dokument

urupielniający wieloletni program rozwoju współpracy w zakresie nauki, techniki i produkcji między Polską i NRD do roku 2000. Ujęto w nim nowe dziedziny współpracy naukowej i technicznej obejmujące m.in. biotechnikę, badania nad nowymi materiałami oraz mikroelektronikę. Przewiduje się również aktywizację współpracy w zakresie ochrony środowiska, zwłaszcza w dziedzinie produkcji urządzeń do neutralizacji spalin. Planuje się także powołanie wspólnych dwustronnych zespołów

(Dalszy ciąg na str. 2)

ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO

- Wręczenie nominacji generalskich
- Uroczysty koncert

W przededniu święta Wojska Polskiego w Belwederze odbyła się uroczystość wręczenia nominacji generalskich. I sekretarz KC PZPR, przewodniczący Rady Państwa, zwierzchnik sił zbrojnych PRL — gen. armii Wojciech Jaruzelski wręczył akty nominacyjne na stopień generała broni — Włodzisławowi Orlowskiemu i Jerzemu Skalskiemu; na stopień generała dywizji — Apoloniuszowi Gollkowi i Edwardowi Tarale; na stopień generała brygady — Jerzemu Gotowale, Romanowi Harmonie, Andrzejowi Kalinowskiemu, Henrykowi Kostrzewie, Julianowi Lewińskiemu, Mieczysławowi Michalikowi, Zenonowi Poznańskiemu, Edwardowi Wejnerowi, Ryszardowi Wierczkowski, Bernardowi Woźniakowskiemu i Zbigniewowi Zaleskiemu; na stopień generała brygady Milicji Obywatelskiej — Eugeniuszowi Grabowskiemu, Zbigniewowi Pudyszko, Tadeuszowi Szczęgielowi i Jarostawowi Warnikowskiemu.

czoncy bitwy pod Lenino. Przybyli przedstawiciele kierownictwa PZPR i stronnictw politycznych, władz państwowych, Ministerstwa Obrony Narodowej. Obecna była delegacja Armii Radzieckiej.

(PAP)

J. Perez de Cuellar ponownie sekretarzem generalnym ONZ

W piątek Rada Bezpieczeństwa ONZ jednogłośnie wybrała Javierę Perezę de Cuellar na stanowisko sekretarza generalnego ONZ na okres następujących 5 lat. Wybory odbywały się na posiedzeniu konsultacyjnym rady, przeprowadzonym przy drzwiach zamkniętych. Nominacja ma zostać jeszcze zatwierdzona przez Zgromadzenie Ogólne.

M. Gorbaczow i R. Reagan

już w Reykjaviku

W czwartek po południu przybył do stolicy Islandii sekretarz generalny KC KPZR Michaił Gorbaczow, aby spotkać się z prezydentem Stanów Zjednoczonych Ronaldem Reaganem. 75-letni prezydent przybył tam już dnia poprzedniego wieczorem, aby mieć czas na odpoczynek i aklimatyzację.

Na lotnisku stołecznym, udekorowanym flagami państwowymi ZSRR i Islandii, przywódcę radziecki został powitany przez ministra spraw zagranicznych Islandii Matthiasa Matthíassona. Obecni byli il-cm dyplomaci.

M. Gorbaczowowi towarzyszy minister spraw zagranicznych Eduard Szewardnadze, sekretarz KC KPZR Anatolij Dobrynin i Aleksander Ja-

Michaił Gorbaczow po przybyciu do Reykjavíku, gdzie spotka się z

(Dalszy ciąg na str. 2)

Ministrowie kultury krajów socjalistycznych u W. Jaruzelskiego

I sekretarz KC PZPR, przewodniczący Rady Państwa Wojciech Jaruzelski przyjął przewodniczących delegacji uczestniczących w XIII konferencji ministrów kultury krajów socjalistycznych, która odbywała się w Warszawie od 6 do 10 października br.

W piątek Rada Bezpieczeństwa ONZ jednogłośnie wybrała Javierę Perezę de Cuellar na stanowisko sekretarza generalnego ONZ na okres następujących 5 lat.

Gospodarz konferencji minister kultury i sztuki PRL prof. Aleksander Krawczuk poinformował Wojciecha Jaruzelskiego o jej przebiegu i rezultatach. W szczególności, bezpośredniej rozmowie ministrowie

kultury krajów socjalistycznych dziękowali za swój udział w konferencji, podkreślając konstruktywność obrad, której przejawem jest także przyjęty dokument końcowy.

„Zielone świadectwo urodzenia”

Foto: J. CYPERLING

Trzy pięknej, jesiennej pogodzie dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 26 im. Jana Kochanowskiego i młodzież z Zasadniczej Szkoły Rzemiosła im. Jana Kilińskiego w Łodzi, posadziły kilkadziesiąt drzewek na swoim osiedlu. Między innymi Violetka Jurczak, Dorotka Iwifiska, Marta Łukasiewicz i Violetka Nowak z Ia SP nr 23 oraz Maciek Ratuszny, Paulinka Czaja, Małgosia Nalewajczyk, Kasia Orszulak i Agnieszka Dworczak z Vb tejże szkoły, a także starsi chłopcy ze szkoły rzemieślniczej: Arek Choliński, Piotrek Chabierski i Jarek Strzelecki (z klasy IIb) zapewnili nas, że posadzone przez nich wierzbę, sliwy i drzewka iglaste będą obojętne opieką. Wszystkie dzieci, które sadziły drzewka otrzymały „Zielone świadectwo urodzenia” i okolicznościowe znaczki

Warto dodać, że kolejny etap prowadzonej przez nas akcji „Zielone świadectwo urodzenia”, której patronuje od pewnego czasu PRON, był możliwy dzięki pomocy p. Jadwigi Gronowskiej z UD Łódź-Widzew i p. Ewy Smułka z PGM Łódź-Widzew.

II Krajowy Zjazd Delegatów Federacji NSZZ Przemysłu Lekkiego

Odpowiedzialność i troska o dobro załóg

Przedsiębiorstwa — drugiego dnia Zjazdu Federacji NSZZ Przemysłu Lekkiego poświęcone na walkliwą, merytoryczną dyskusję w zespo-

łach problemowych. Związkowcy podzielili się na sześć grup roboczych, w których dyskutowali o rozwoju i przyszłości przemysłu lekkiego, placach i kosztach utrzymania, prawie pracy, ochronie zdrowia, świadczeniach społecznych, emeryturach, rentach, budownictwie, kulturze, oświacie, sporcie i rekreacji oraz o wewnątrzorganizacyjnej pracy związków.

Po południu — podczas obrad plenarnych — przewodniczący zespołów problemowych referowali delegatom zgłoszone wnioski. I tak, choć tematyka prac była określona, niektóre sprawy podnoszone we wszystkich grupach. Na plan pierwszy wysuwa się kwestia mieszkaniowa i teza o niedostatecznym wykorzystaniu potencjału budowlanego kraju. Obok tego plasuje się potrzeba racjonalnej polityki płacowej, doskonalenia zasad tworzenia środków na wynagrodzenia, likwidacja płacy minimalnej, wynoszącej 5.400 zł i kształtowanie jej

(Dalszy ciąg na str. 7)

CO DZIEŃ miesie

W 284 dniu roku słońce wzeszło o godz. 5.53, zajdzie zaś o 16.52.

Imieniny obchodzą
DZIS: Aldona, Emil, Aleksander, Dobromil, Sergiusz

JUTRO: Eustachy, Grzymisław, Maksymilian, Serafin

Dziwny synopt

w dniu dzisiejszym przewiduje dla Łodzi następującą pogodę: zachmurzenie małe i umiarkowane. Rano mgła lub zamglenie. Temp. maks. w dzień około 19 st. Wiatr słaby i umiarkowany z kierunku zachodniego i południowego.

Cisnienie o godz. 19 wynosiło 997,9 hPa (745,5 mm), a temperatura 10,9 st. C.

Z kalendarza wydarzeń

1916 r. — Ur. J. Kawalec, pi-sarz.

1941 r. — W Macedonii wybuchło powstanie zbrojne przeciwko okupantom hitlerowskim.

Taka sobie myś!

Kocha się właściwie tylko szczęśliwych, na nieszczęściu się tylko żeruje.

Uśmiechnij się

...wiłam profesorów, docentów, doktorów, magistrów oraz JWP: hydraulika i dekarza !!

SPORT SPORT

Anilana - Pogon Zabrze meczem kolejni

Na pierwszy plan kolejnych spotkań piłkarskich wysuwa się łódzki mecz pomiędzy Anilaną i Pogonią Zabrze. Lider tabeli (tytuł samo punktów co podopieczni trenera Andrzeja Szymoska) ma mistrz Polski - Wybrzeże Gdańsk) zweryfikuje sportowe ambicje śląskiej siódemki. Znajduje się ona na trzecim miejscu w tabeli, mając cztery punkty straty do duetu łódzko-gdańskiego. Mecz z Anilaną mają dla Pogoni duże znaczenie.

W zespole przeciwników warto zwrócić uwagę na reprezentantów kraju Konitza i Śadowego. Ten drugi wzmocni najprawdopodobniej zabrzańska drużyna, bowiem uzyskała zgodę władz związków na prze-

ście do tego klubu (pierwotnie miał występować w drugoligowym Hutniku Kraków).

Faworytami tego dwumeczu są bez wątpienia łodzianie, którzy mają nieco lepszy skład. Marzalek w bramce, Kosma jako rozgrywający i wyborczy strzelec Dsiuba prezentują na pewno wyższe umiejętności od swych rywali. W poprzednich sezonach reguła było, że łodzianie nie mieli problemów z pokonaniem Pogoni we własnej hali. Zaczynały się one dopiero na wyjeździe, ponieważ to właśnie Ślązacy przyczynili się do tego, że Anilana nie zdobyła mistrzostwa Polski.

Kibice tej dyscypliny sportu w naszym mieście wyrażają obawy niekiedy o to, by gospodarze nie zlekceważyli rywala. O wiele łatwiej przeprawę bądzie miał mistrz Polski - Wybrzeże - który spotyka się na własnym boisku z AZS Warszawa, zespołem znajdującym się na ostatnim miejscu w tabeli.

Z wydarzeń drugoligowych trzeba odnotować derby mekskich siódmek ChKS - Włókniarz Pabianice, zaś żeński zespół Aniany podejmuje Elanę Toruń.

Wygrana siatkarek ŁKS

(Tel. w.) W Tarnobrzegu rozpoczął się wczoraj turniej siatkarek o Puchar Polski. ŁKS pokonał Polonię Świdnica 3:0 (4, 8, 11). Łódzki zespół wystąpił w składzie: Hanna Marzalek, Ewa Żeleńska, Anna Lipska, Anna Szałbó, Agata Biedkowska, Irena Krogulska i Jolanta Augustyniak.

W drugim piątkowym meczu Siarka odniosła zwycięstwo nad Wisłą 3:0 (9, 7, 11). Dzisiaj ŁKS spotka się z Siarką, a w niedzielę gra z Wisłą. (wv)

KALENDARZYK KIBICA

SOBOTA

PIŁKA REZNA. I liga mężczyzn: ANILANA - POGON ZABRZE, ul. Sobolowa, godz. 18 (w niedzielę godz. 14.45). II liga kobiet: ANILANA - ELANA TORUŃ, ul. Sobolowa, godz. 16.15 (w niedzielę godz. 10). II liga mężczyzn: ChKS - WŁÓKNIARZ PABIANICE, ul. Koszyniech, godz. 17 (w niedzielę godz. 11).

PIŁKA KOSZYKOWA. I liga kobiet: WŁÓKNIARZ PAB. - AZS POZNAŃ - w Pabianicach o godz. 17. II liga mężczyzn: SPOLEM - ŁKS ul. Północna, godz. 18.

PIŁKA SIATKOWA. Cd. turnieju kobiet z udziałem Startu Gdynia, ChKS oraz Startu I i II Łódź - ul. Teresy, godz. 16 (w niedzielę godz. 10.30).

NIEDZIELA

KOLARSTWO. Zakoczenie sezonu szosowego oraz mistrzostwa LZS woj. łódzkiego - w Andropolu. Start przy SP w Wiśniowej Górze o godz. 10.

Przeigrana łodzian w Janowie

W ostatniej serii spotkań pierwszej rundy rozgrywek w ekstraklasie, hokeiści ŁKS zmierzli się wczoraj na lodowisku Janowa z tamtejszym Naprzodem. Mecz zakończył się porażką łodzian 5:8 (2:3, 1:2, 2:3).

Bramki zdobyli dla ŁKS: Jan Stopycz - 2 (w 17 i 42 min.), Andrzej Ludwig - 2 (w 22 i 47 min.) oraz Stanisław Chrobak (w 8 min.).

Spotkanie toczyło się w szybkim tempie i obfitowało w wiele interesujących sytuacji podbramkowych. Niestety nie wszystkie strzały trafiały jednak do bramki. Hokeiści Naprzodu wygrali dość szczęśliwie, choć mieli niemało kłopotów z doskonale grającym w ze-

Wysokie zwycięstwo Ślązy

O dzień wcześniej aniżeli pozostałe zespoły, zainaugurowały pierwszoligowy sezon koszykarki wrocławskiej Ślązy, podejmując wczoraj w Hali Ludowej AZS Katowice.

Spotkanie zakończyło się wysokim zwycięstwem wrocławianek 80:53. Zanosilo się na sensację, bowiem koszykarki z Katowic do 17 minut uzyskały przewagę, udomkumentowując ją punktowym prowadzeniem.

Dla wrocławianek był to wystraszający sygnał. Przyspieszyły one gre, przejęły inicjatywę i już do przerwy nie tylko odrobiły stratę, ale uzyskały 8-punktowe prowadzenie.

Dzisiaj pozostałe spotkania pierwszej kolejki ekstraklasy koszykarek. W Pabianicach Włókniarz rozpocznie o godz. 17 mecz z AZS Poznań. Obroncznie mistrzowskiego tytułu, koszykarki ŁKS, grają z Lechem w Poznaniu.

Sympatykom kosza przypominamy, że w hall przy ul. Północnej odbędzie się dzisiaj derbowe spotkanie drugoligowych drużyn mekskich Spotem i ŁKS. (w-w)

UTWORZONO KOLEJNE ZESPOŁY NARODOWEJ RADY KULTURY

W Warszawie odbyły się inauguracyjne działania kolejnych zespołów Narodowej Rady Kultury: kinematografii oraz plastyki i architektury. Przewodniczącym zespołu kinematografii wybrano Henryka Klubę, a plastyki i architektury - Romana Artymskiego.

SALUT ARMATNI

Dla uczczenia Dnia Wojska Polskiego - 43 rocznicy bitwy pod Lenino - chrztu bojowego i Dzwizji Piechoty im. Tadeusza Kosciuszki, minister obrony narodowej wydał rozkaz o odznaczeniu w dniu 12 października br. w Warszawie 24 salw armatnich.

90-LECIE RUCHU LUDOWEGO NA MAZURACH

W Elku w woj. suwalskim odbyły się 10 bm. centralne obchody 90-lecia ruchu ludowego na Mazurach. Obecni byli członkowie Prezydium NKS ZSL z przewodniczącym Romanem Malinowskim, sekretarzem KZ PZPR - Henryk Bednarski, sekretarzem CK SD - Andrzej Rajewski, przedstawiciele organizacji społecznych i młodzieżowych.

REZYGNACJA PREMIERA PERESA

Premier Izraela Szimon Peres wręczył w piątek prezydentowi tego kraju Chaimowi Herzogowi listę, w którym podał się do dymisji. Dymisja S. Peresa jest zgodna z ustaleniami podjętymi po ostatnich wyborach parlamentarnych w lutym 1984 r., kiedy to zdecydowano, że ze względu na wyrównany układ sił między Partią Pracy i prawnym blokiem Likud przez połowę kadencji premierem będzie przewodniczący Partii Pracy Szimon Peres, a przez następną połowę przewodniczącym Likud, minister spraw zagranicznych w dotychczasowym rządzie Itchak Szamir.

PROBNE URUCHOMIENIE PIERSZEGO BLOKU

Jak poinformował dyrektor Czernobylskiej Elektrowni Atomowej Erik Posdyzew, pierwszy blok energetyczny siłowni rozpoczął pracę w systemie próbnym. Postaraliśmy się uczynić wszystko - powiedział - aby personel elektrowni, który pracował na przed awarią, czuł się jak w normalnej sytuacji. Praktycznie zakończona została demontażowa robota, rejon siłowni jest czysty.

Przed sesją MKOl. w Lozannie

Wśród światowych imprez sportowych ostatnich tygodni niemało uwagi sportowa opinia poświęca rozpoczętej się 12 bm. 91 Sesji Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. Władze MKOl., zaplanowały obrady do 18 bm., a ogłoszenie wyników głosowania na miasto - kandydatury igrzysk ma nastąpić 17 bm.

Olimpijski „sejmik” w Lozannie wywołał wyjątkowe zainteresowanie dziennikarzy. Jak się oblicza, obradom sesji przysłuchiwac się będzie co najmniej tysiąc wysłanników gazet, radia i telewizji ze stu krajów. Taką obsadę prasową miały dotychczas tylko największe imprezy światowego sportu, jak mistrzostwa piłkarskie i olimpiady.

Co spowodowało tak wielkie zainteresowanie spotkaniem działaczy olimpijskich w Lozannie? W pierwszym rzędzie głosowanie nad kandydaturami miast ubiegających się o Igrzyska Olimpijskie w 1992 roku. Chociaż nie brakuje i innych interesujących punktów sesji MKOl.

W poniedziałek, 13 października, w południe ukaże się Sportowy Magazyn „Expressu Ilustrowanego”. Objętość - 8 stron, cena - 15 zł. W tym nowym nadzwyczajnym wydaniu sportowym znajdzie czytelnik komentarze, reportaże, tabele i wyniki.

Do dodatku pisane będą łódzkie dziennikarzy zresztami w Klubie Dziennikarzy Sportowych. W pierwszym numerze znajduje się m. in.: „DLACZEGO ŁAZAREK?”, „CZY BARCELONA WYGRA OLIMPIJSKI PRZE/TARG?”, „BYSKAWICZNE DZIEWCZYNY”, a ponadto konkurs z nagrodami i krzyżówka nie tylko dla kibiców.

ŚRÓDMIEJSKA KONFERENCJA SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZA PZPR

DOSKONAŁIĆ SIĘ W DZIAŁANIU

Wczoraj 278 delegatów wybranych przez 479 podstawowych organizacji partyjnych składających się na 19.337-osobową śródmiejską organizację partyjną, obradowało na XXVII Śródmiejskiej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej PZPR. Obecni byli: członek KC, I sekretarz KŁ PZPR - J. Niewiadomski, członek KC - J. Kwacyska, sekretarz KŁ PZPR - A. Walczak i G. Misiewicz, wiceprezydent Łodzi - J. Nosko.

Na konferencji dokonano wyboru 81-osobowego Komitetu Dzielnicowego PZPR i 37-osobowej Dzielnicowej Komisji Kontrolno-Rewizyjnej. I sekretarzem KŁ PZPR Łódź-Śródmieście został ponownie wybrany Stanisław Zaręba, członkiem Sekretariatu: Wojciech Piotrowski, Andrzej Kaźmierczak i Bohdan Jachewicz. Przewodniczącym Dzielnicowej Komisji Kontrolno-Rewizyjnej został Adam Gawryśiak.

Nie tylko wybory były celem konferencji. Bardzo ciekawą dyskusją rozwinęła tematy poruszone w referacie I sekretarza KŁ - S. Zaręby. Jak wiadomo, Śródmieście - oprócz normalnych problemów jednej z łódzkich dzielnic - boryka się z trudnymi sprawami całego miasta. Dlatego też nie tylko

przemysł, nie tylko gospodarka komunalna, handel i służba zdrowia były tematami rozważań delegatów, ale także nauka, kultura, budownictwo i oczywiście sprawy wewnątrzpartyjne.

(p)

PRZED POMNIKIEM BRATERSTWA BRONI

(Dokończenie ze str. 1)

działowych. Zaplanował zniszczenia kompania honorowa WP wraz z reprezentacyjną orkiestrą wojskową. W równym szeregu ustawili się pododdziały WP i OHP. Żołnierskie warty zaciągnięto także przy grobach żołnierzy radzieckich.

Po odegraniu przez orkiestrę wojskową hymnu narodowego rozpoczął się uroczysty apel poległych, zakończony trzykrotną salwą honorową.

Następnie przy głuchym łaskocie wzięli delegaci złożyli wieńce i wianki kwiatów pod Pomnikiem Braterstwa Broni. Jako pierwsza, wieńce i kwiaty składała delegacja władz politycznych i administracyjnych Łodzi, w skład której wchodził: I sekretarz KŁ PZPR

W przededniu partyjnego forum

BEŁCHATOWSKI SZPITAL ROZPOCZĄŁ DZIAŁALNOŚĆ

Na oddanie do użytku tej inwestycji mieszkańcy bełchatowskiego okręgu gromyńskiego czekali z oczekiwaniem podobnym do tych, jakie towarzyszyły oddaniu pierwszego bełchatowskiego bloku energetycznego. Chodziło bowiem w tym wypadku o szpital, placówkę, której w Bełchatowie dotychczas nie było, a która - gdy „wybuch” tu wielki przemysł górniczo-energetyczny i wielkie, kilkudziesięciotysięczne miasto - stała się nieodzowna.

Inspironąca, bo przewidziana także na przyszłość i na szerszą niż sam Bełchatów skalę budowa rozpoczęta została przed 8 laty. Jej koszty przekroczyły 3 miliardy złotych a 400 mln zł wyniosły koszty wyposażenia szpitala. Uczestniczyli w nich bełchatowscy zakładnicy pracy, zwłaszcza kopalnia i elektrownia.

Wczoraj, w przededniu partyjnej konferencji sprawozdawczo-wyborczej woj. piotrkowskiego bełchatowski szpital przyjął pierwszych pacjentów. Rozpoczęły działalność trzy pierwsze oddziały - neurologiczny, dermatologiczny, intensywny opieki medycznej. Podjęto prace zaplecze diagnostyczne i blok socjalny. W kwitniu przyszłego roku będzie czynny cały szpital na 935 łóżek. Dziś pracuje tu już prawie 900 osób, a docelowo zatrudnienie wyniesie 1,5 tys. W rekordowym czasie i temple rozwiązano potrzeby mieszkaniowe personelu.

Na każdym etapie tej inwestycji uczestniczyła w niej piotrkowska organizacja partyjna. Podobnych zadań jest i będzie jeszcze wiele. O sposobach ich realizacji dyskutują dziś m.in. delegaci na Wojewódzkiej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej.

— Józef Niewiadomski, sekretarz KŁ PZPR Mirosław Czesny i Grzegorz Misiewicz, przewodniczący ŁKS SD - Lech Gasecki, wiceprezes WK ZSL - Zdzisław Ignaciak, przewodniczący RL PRON - Jerzy Jablikiewicz, wiceprzewodniczący Rady Narodowej M. Łodzi - Klemens Kwiatkowski, prezydent Łodzi - Jarosław Pietrzyk i szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Łodzi - płk dypl. Kazimierz Garbaciak.

Wieńce i kwiaty złożyły także delegacje WP, ZW ZBOWiD, organizacji kombatanckich, młodzieżowych, społecznych i zakładów pracy.

„Międzynarodówka” zakończyła wczorajsze uroczystości z okazji zbliżającego się Dnia Wojska Polskiego. (jkr)

24 godziny

Podwyższenie świadczenia, wraz z wydatkami na wstąpienie, otrzymało 150 tys. osób. Ogółem do tego dnia oddziały ZUS wypłaciły 3,5 mln zł, tj. 30 proc. rewaloryzowanych emerytur i rent.

ZDERZENIE CZOŁOWE NA MOŚCIE

Jak podały indyjskie agencje UNI i PTI, w czwartek wieczorem w pobliżu Kanpuru w stanie Uttar Pradesh, doszło do tragicznego w skutkach zderzenia czołowego między dalekobieżnym autobusem (z co najmniej 120 pasażerami) i ciężarówką. Według najświeższych doniesień agencji 75 osób zginęło, a co najmniej 45 odniosło obrażenia. Stan 10 rannych jest bardzo ciężki.

ZATONIECIE PROMU

Według piątkowej prasy bangladeskiej 9 bm. statokł jedno-kadłubowy prom zatonął we wschodniej części Bangladeszu, mający na pokładzie ok. 300 osób. Tylko ok. 100 pasażerom udało się uratować, dopływając wpław do brzozy, natomiast reszta poniosła śmierć w nurtach rzeki Kazia.

JUZ 23 OFIARY POWODZI

Jak informuje prasa bangladeska, liczba ofiar katastrofalnej powodzi w płn. i zach. rejonach Bangladeszu wzrosła do 23. W czwartek utonęło kolejnych 12 osób. W sumie powódź dotknęła 3 mln mieszkańców Bangladeszu w 23 z 64 okręgów tego kraju.

TRZYDNIOWE DZIECKO Z ROZRUŚNIKIEM SERCA

Jak poinformowały władze kliniki w Manchesterze, przeprowadzono tam operację wszczepienia rozrusznika serca pacjentowi, który liczył dopiero trzy dni życia.

Urodzone z wadą serca niemowlę jest najmłodszym pacjentem w Europie, któremu wszczepiono sztuczny rozrusznik serca.

DOKTORAT HONOROWY DLA E. FENDERESKIEGO

Władze uniwersytetu autonomizmaso w Madrycie przyznały tytuł doktora honoris causa Krzysztofowi Fendereskiemu. Decyzja ta służyła się obecnym wystąpił polskiego kompozytora na trzech międzynarodowych festiwalu „Madrycka Jesień”.

USTAWA W SPRAWIE IMIGRACJI

Izba Reprezentantów Kongresu USA naszpobowała w czwartek wieczorem projekt ustawy w sprawie imigracji. Przewiduje on kary ple-

nięnie dla pracodawców zatrudniających osoby bez wymaganych szwolen. Nowe ustawodawstwo zakłada również ogłoszenie amnestii dla milionów nielegalnych imigrantów, osiadłych na terytorium USA przed rokiem 1982.

Opr. M. C.

Juz w Reykjaviku

Ronaldem Reaganem, powiedział na lotnisku Meigan.

Przybywając na ziemię Islandii przede wszystkim chciałbym szczerze powitać w imieniu ludzi radzieckich naród islandzki i życzyć mu pokoju i rozkwitu. Pragnę podziękować rządowi islandzkiemu za wyrażenie zgody na przeprowadzenie spotkania radziecko-amerykańskiego tu, w stołey waszego kraju.

Jutro szanowni się spotkanie z prezydentem Ronaldem Reaganem. Przybyliśmy na spotkanie, kierując się do odpowiedzialności za losy świata, która ponosimy przed własnym narodem i narodami innych krajów. Mam nadzieję, że zrozumienie odpowiedzialności przed narodem za losy świata sprawozdać tu także prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki. W każdym razie tak zrozumiałem jego wczorajsze oświadczenie. Jeśli tak jest, to zgodzić się, jest to już niemało na początek spotkania. Uważamy, że nadszedł czas działań, działań poważnych, zdecydowanych. Czas pilnie wymaga takich działań, i to przede wszystkim od wielkich mocarstw. Mam na myśli zarówno Związek Radziecki, jak i Stany Zjednoczone Ameryki. Czas jednak wymaga wspólnych działań wszystkich narodów, wszystkich państw. Jesteśmy gotowi szukać rozwiązań najbardziej żywych problemów, które niepokoją narody, a przede wszystkim tych rozwiązań, które

by zlikwidowały zagrożenie, usunęły groźbę wojny nuklearnej, pozwoliły gruntownie, rzeczowo, załatwić problemy rozbrojenia, po to by następnie dojść do tego celu, który postawiliśmy przed sobą. Apelujemy do całej społeczności światowej o likwidację broni nuklearnej do końca obecnego stulecia.

Rada OPZZ o przygotowaniach do II Zgromadzenia

Gotowe są już projekty głównych dokumentów na II Zgromadzenie OPZZ, które za 6 tygodni rozpocznie obrady w Warszawie. Projekty programu polskich związków zawodowych i zmian w statucie ogólnopolskiego porozumienia oraz wspólna redakcja sprawozdania z działalności OPZZ zatwierdziła 10 bm. Rada OPZZ na przedostatnim w tej kadencji posiedzeniu. Poświęcono jej niemal w całości przygotowaniom do II Zgromadzenia, które otworzy nowy rozdział w dziejach odrodzonego ruchu zawodowego, stanie się ważnym wydarzeniem w życiu publicznym kraju. W zgromadzeniu weźmie udział ok. 1500 delegatów, dotychczas wybrano już 1478.

Nowe dziedziny współpracy

(Dokończenie ze str. 1)

nauk prawnych i ekonomicznych oraz radę naukową tej uczelni.

Z okazji tej odbyło się uroczyste posiedzenie senatu szkoły. Od 23 lat utrzymuje ona blisko kontakty naukowe i dydaktyczne z Akademią Ekonomiczną w Katowicach, której premier był wieloletnim rektorem.

Późnym popołudniem polska delegacja udała się w drogę powrotną do Warszawy.

4 cysterny wykołone Mazut na torach

Wczoraj kilka minut przed godz. 8 na stacji Florek, w pobliżu Kutna wykołę się elektrowóz i cztery cysterny wchodzące w skład podwoju przewożącego mazut z Plocka do Tarnowskich Gór. Nikt z ludzi nie ucierpiał, natomiast z jednej cysterny nastąpił wyciek. Na miejsce przybyły ekipy pogotowia chemicznego z Plocka. Od Strzelec do Kutna uruchomiono zastępczą komunikację autobusową.

Jak poinformował nas dyspozytor rejonowy PKP, usuwanie skutków wykołenia i przerwa w ruchu potrwa prawdopodobnie do dzisiejszego południa. (ab)

(Dokończenie ze str. 1)

Podczas konferencji prasowej Z. Messner odpowiadał na pytania dziennikarzy prasy, radia i telewizji NRD. Podkreślił serdecznie i niezwykłe przyjazną atmosferę, jaka towarzyszyła jego wycieczce w NRD.

Znalazło to również potwierdzenie w rozmowach z sekretarzem generalnym KC NSPD, przewodniczącym Rady Państwa NRD - Erichem Honckerem i W. Stophem. W czasie tych rozmów wysunęto nowe problemy, dotyczące m.in. potrzeby zwiększenia efektywności wzajemnej współpracy prowadzonej w ramach wspólnoty socjalistycznej, chodzi bowiem o to - powiedział Z. Messner - aby szukać takich form wzajemnej współpracy, które będą bardziej efektywne.

Oficjalna wizyta polskiego premiera w NRD zakończyła się w piątek w południe. Na lotnisku Schoenefeld Zbigniewa Messnera i towarzyszące mu osoby pożegnał Wilh Stoph.

Po zakończeniu wizyty oficjalnej premier Zbigniew Messner udał się do Halle, gdzie w tuższym uniwersytecie im. Marcina Lutra nadano mu tytuł doktora honoris causa, przyznany przez fakultet

3,3 MLN EMERYTUR I RENCISTÓW OTRZYMAŁO JUZ PODWYŻKI

POLESIE. Dzielnica Łodzi, która łączy w sobie przemysłową rzeczywistość miasta z aspiracjami do odgrywania znaczącej roli naukowej. Tutaj mieszczą się znanne i cenione w całym kraju zakłady przemysłowe, których firmowe znaki na dobre zadomowiły się w świadomości konsumentów i handlowców, jako synonimy wysokiej jakości i dobrego wzornictwa. Mam na myśli ZWO „Vera”, LZPG „Stomil”, ZPW im. A. Struga. Politechnika Łódzka jest prężnym ośrodkiem naukowo-badawczym, którego sukcesy znane są daleko poza granicami kraju. Poleska „sypialnia” - Retkonia - należy do najlepiej zagospodarowanych i prowadzących odłdy mieszkaniowych w mieście. Na uwagę zasługują wybudowane w dziedzi odłarności pokeskich zakładów pracy - Szkoły Podstawowej nr 44. Inwestycja ta przyczyniła się do złagodzenia oświatowych trudności na Retkini.

Dzisiaj obraduje XXVI Dzielnicowa Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza PZPR Łódź-Polesie. 208 delegatów reprezentujących ponad 11.500 członków i kandydatów partii, obradować będzie i radzić nad trudnymi problemami rozwoju swojej dzielnicy. Partyjne forum będzie także okazją do wymiany doświadczeń i do podzielenia się sukcesami. (Z. Ch.)

Redaktor depesowy MAREK CISZEWSKI Redaktor techniczny

LUDZIE I PROBLEMY LUDZIE I PROBLEMY

Nowości Łódzkich Zakładów Przemysłu Bawełnianego im. Obrońców Pokoju „Uniolex” są niezwykle atrakcyjne tkaniny o równie atrakcyjnych nazwach „Wiga”, „Tara”, „Kaja” i „Camel”. Komiteta artystyczna Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Bawełnianego na terenowym Jarmarku Dominikańskim przyznała tym wyrobom medale. „Wiga” i „Kaja” to tkaniny żakardowe, a „Tara” to tkanina bawełniana odznaczająca się lekkością i cienkością oraz „Camel”, tkanina techniczna. W bieżącym roku łożki „Uniolex” wyprodukują 370 tys. metrów bieżących „Tary”, 50 tys. metrów „Wigi” i 125 tys. metrów „Kaj”.

Nr: Wiesława Kozłowska przy krojeniu tkaniny przeznaczanej do wysyłki.

CAF — A. Zbraniecki

Stosunki radziecko-amerykańskie zawsze w wielkiej mierze wpływały na kształt stosunków Wschód—Zachód. Od kilkudziesięciu lat bezpośrednie spotkania przywódców obu mocarstw odgrywały kluczową rolę zarówno w wytyczeniu kierunków ich polityki dwustronnej, jak i biegu spraw światowych. Dojad od konferencji pocardamskiej odbyły się 12 radziecko-amerykańskich spotkań na najwyższym szczeblu, jeśli wliczyć także i te z udziałem przywódców innych wielkich mocarstw, względnie 9 — jeśli liczyć tylko dwustronne.

Od 18 do 22 lipca 1955 roku trwała w Genewie konferencja z udziałem przywódcy radzieckiej partii Nikity Chruszczowa, premiera ZSRR Nikołaja Bucharina, prezydenta Dwighta Eisenhowera oraz przywódców W. Brytanii i Francji, poświęcona próbie ujednoczenia poglądów na problem niemiecki i ogólnej dyskusji nad problematyką rozbrojenia jądrowego.

W dniach od 25 do 27 września 1959 roku Nikita Chruszczow, podczas dwutygodniowej wizyty w Stanach Zjednoczonych, spotkał się w Camp David z prezydentem Dwightem Eisenhowerem. Obaj uzgodnili rozpoczęcie rokowań w sprawie statusu Berlina Zachodniego, określając w wspólnym komunikacie problem rozbrojenia jako bardzo ważny.

16 maja 1960 roku Nikita Chruszczow i Dwight Eisenhower przybyli do Paryża, lecz nie doszło do rozmów między nimi, gdyż strona amerykańska odmówiła przeproszenia za słynny incydent na tle wstąpienia w głąb terytorium radzieckiego szpiegowskiego samolotu U-2, który został zestrzelony, a jego pilot aresztowany.

W dniach od 2 do 4 czerwca 1961 roku w Wiedniu spotkali się Nikita Chruszczow i prezydent John F. Kennedy. Ich rozmowy na temat zakazu prób jądrowych i ograniczenia zbro-

zeń nie doprowadziły do porozumienia. W dniach od 22 do 25 czerwca 1967 roku premier Aleksiej Kossygin przybył do letniej rezydencji prezydenta Lyndona Johnsona, gdzie obaj rozważali problem wojny Indochińskiej, konflikt bliskowschodni i problematykę zbrojeń jądrowych, w tym także kwestię przetrwania wysiłku zbrojeń antyrakietowych między obu mocarstwami (co zaowocowało później podpisaniem układu OPR).

W dniach od 22 do 24 maja 1972 roku w Moskwie konfero-

W dniach od 27 czerwca do 1 lipca 1974 roku spotkali się w Moskwie L. Breżniew i R. Nixon, podpisując protokół dodatkowy do układu OPR (ograniczający z 2 do 1 liczbę do-

święcone ograniczeniu zbrojeń strategicznych.

W dniach od 15 do 18 czerwca 1979 roku w Wiedniu spotykają się L. Breżniew i prezydent Jimmy Carter, podpisując drugie porozumienie w sprawie ograniczenia zbrojeń strategicznych (SALT II).

W dniach od 19 do 21 listopada 1985 roku w Genewie spotkali się przywódcy radziecki Michaił Gorbaczow i prezydent Ronald Reagan, obiecując, że przyspieszą rokowania w sprawie ograniczenia wysiłku zbrojeń jądrowych i kosmicznych.

29 marca 1986 roku — wobec braku postępu w dialogu między obu supermocarstwami, który mógłby uzasadnić odbicie drugiego spotkania Gorbaczow—Reagan, przywódca radziecki zaproponował prezydentowi USA spotkanie się w najbliższym czasie w Londynie, w Rzymie lub innej stolicy europejskiej, w celu zawarcia porozumienia o zaprzestaniu doświadczalnych wybuchów jądrowych, co stworzyłoby pomyślnie przesłanki dla zrealizowania zapowiedzi szczytu ZSRR—USA w Waszyngtonie. Prezydent odmówił i zapowiedział, że USA z końcem roku przestana respektować ograniczenia z tytułu SALT II. 19—20 września w Waszyngtonie spotkali się szefowie dyplomacji obu mocarstw — Shultz i Szewardnadze, omawiając perspektywy szczytu. 30 września, najpierw w Moskwie, a później w Waszyngtonie, ogłoszono że 11 i 12 października w Reykjavíku odbędzie się przygotowawcze spotkanie Gorbaczow—Reagan przed szczytem ZSRR—USA w Waszyngtonie.

PRZYPOMINAMY SZCZYT RADZIECKO-AMERYKAŃSKIE

wali Leonid Breżniew i prezydent Richard Nixon. Na zakończenie rozmów podpisali porozumienie o współpracy w dziedzinie ochrony zdrowia i środowiska w kosmosie oraz w dziedzinie nauki. Sfinalizowano rozmowy w sprawie podpisanego 26 maja w Moskwie układu o ograniczeniu systemów obrony przeciwrakietowej (OPR) i podpisanego tego samego dnia tymczasowego porozumienia o niektórych środkach w sprawie ograniczenia strategicznych zbrojeń ofensywnych (SALT I).

W dniach od 18 do 25 czerwca 1973 roku L. Breżniew i R.

swolonych systemów antyrakietowych w każdym z krajów) i układ o ograniczeniu mocy podziemnych prób jądrowych. W dniach od 22 do 24 listopada 1974 roku L. Breżniew i prezydent Gerald Ford spotkali się we Władystoku, ustalając wznowienie w styczniu 1975 roku rokowań SALT II i podstawy kolejnego porozumienia. W dniach od 30 lipca do 2 sierpnia 1975 roku w Helsinkach przebywali z okazji podpisania przez przywódców 36 państw Aktu Końcowego KBWE Leonid Breżniew i Gerald Ford, odbywając dwa spotkania po-

Wachocka. Pewien facet stał tam 62 talerze flaków z olejem, po czym wypił dwa litry wina i nie mu się nie stało.

Ze sportu. Donoszą, że Kozłowski, Smolarek, Wójcicki, Ochocki, Młynarczyk i jeszcze kilku naszych piłkarzykierzy zamierzają utworzyć własny klub zawodowy i zarejestrować we Włoszech. — Po co — oświadczył Boniek — walczyć o laury dla Romy czy Eintrachtu, skoro możemy grać na nasz własny, narodowy rachunek.

Bezpośrednio zachodnia, a szczególnie „Głos Ameryki”, specjalizują się ostatnio w doniesieniach kończących się formułami „Brak potwierdzenia tych informacji ze źródeł niezależnych”. Wygląda to elegancko, bo jeśli informacja nieprawdziwa, to przecież każdy został ostrzeżony. O ile uprzejmie sawiadamiem, że wszystkie powyższe umiarkowane informacje nie zostały potwierdzone przez źródła niezależne, zaś pełna nazwa agentów WAN brzmi: „Wiers Albe Nie”.

EDMUND TULKO

POMYSŁ AM W ŁODZI ELEKTRONIKA U DENTYSTY

Wizyta u dentysty raczej nie bywa zbyt miła, a niektórym robi się słabo już na sam widok maszyny do borowania. Nic więc dziwnego, że zagadnienie uśmierzenia bólu ma w stomatologii zasadnicze znaczenie. Niestety działaniu farmakologicznych środków znieczulających często towarzyszą skutki uboczne; dla niektórych pacjentów są one po prostu przeciwwskazane. Coraz częściej więc zaczyna się wykorzystywać zdobycze elektroniki do uczynienia wizyty u dentysty jeśli już nie wręcz przyjemną, to chociaż... bezbolesną.

Badania nad zastosowaniem słabych impulsów elektronicznych do znieślenia odczucia bólu w trakcie zabiegu podjęto w Zakładzie Protetyki Stomatologicznej Akademii Medycznej w Łodzi. Do tych badań wybrano 25 pacjentów — w wieku od 23 do 57 lat — szczególnie nieodpornych na ból.

Im właśnie zastosowano „elektroniczne znieczulenie”: do błony śluzowej przyłożono elektrody, do których podłączono słabe impulsy prądowe o napięciu zaledwie 15 miliamperów i czasie trwania 50 milionowych części sekundy, powtarzane z częstotliwością 100 razy w ciągu sekundy. To wystarczyło, aby przy szlifowaniu zębów zabieg okazał się — albo całkowicie bezbolesny, albo wywoływał jedynie słabe bóle.

AGENCJA WAN DONOSI

W Gdańsku grupa działaczy byłego związku ogłosiła stanowczy protest przeciwko utrzymaniu w administracji waszyngtońskiej sankcji gospodarczych przeciwko Polsce. Działacze ci przyznają samokrytycznie, że stwarzali Zachodowi alibi, co uznają obecnie za błąd. Stwierdzają dalej, że rządy zachodnie powinny anulować tę część zadłużenia, która pochodzi z narosłych odsetek i sięga 16 miliardów dolarów. Jednocześnie wzywają oni rząd polski, aby zalecił wszystkim obywatelom ograniczenie kontaktów z jakimkolwiek czynnikami amerykańskimi do czasu ostatecznego zniesienia sankcji.

Zbigniew Kajub odzyskał nieoczekiwanie pamięć i postanowił definitywnie zaprzestać jakiegokolwiek działania. Nawrót pamięci nastąpił u niego po przeczytaniu własnych wypowiedzi z 1981 r. Tak np. 3 grudnia 1981 r. powiedział o rządzie co następuje: „W tej chwili jako związek zaczynamy krążyć jak sęp nad trupem, no, który jeszcze się rusza, ale już wiadomo, że można mu oczy wydubywać”. — Jeśli także dawaliśmy oceny

zapiski WSPÓŁCZESNE

— oświadczył Kajub — to również fałszywe były moje prognozy. Nie mogę wobec tego być wiarygodny obecnie.

Adam Nikmich, który w więzieniu napisał dwie książki, twierdzi, że chętnie by powrócił do celi więziennej. Nigdy — oznajmił — nie miałem tak dogodnych warunków pisania jak tam właśnie.

W Warszawie krąży pogłoski, że od 1 stycznia w „Pewexie” nastąpi wielka reforma. Otóż zamiast — jak dotychczas — kupować bony lub dolary u cinkciarzy, będzie można je nabywać za złotówki całkiem legalnie w wydzielonych kasach.

Inną reformę zapowiadają w kręgach zbliżonych do ministra łączności. Tytułem eksperymentu urzędy pocztowe w województwie nowosądeckim przejdą na pełną samoobsługę klientów, dostarczając listów nie wyliczając. Szczegółów techniczno-organizacyjnych, jak na razie, brak. Województwo nowosądeckie wybrano po prostu dlatego, że coraz trudniej listonoszom chodzić po górach.

Do książki Guinnessa wpisano nowy rekord, tym razem s

W dniach 12—14 października 1943 r. utworzona przez siły lewicowe w ZSRR i DP stoczyła swój pierwszy bój.

Po napaści hitlerowskich Niemiec na Związek Radziecki główny ciężar II wojny światowej przesunął się na wschód Europy. Spowodowało to, że losy walki wyzwolonej narodzi polskiego, podobnie jak innych krajów, zaczęły się rozstrzygać przede wszystkim na froncie radziecko-niemieckim. Na skutek tego, że okupowane ziemie polskie znalazły się w bezpośrednim sąsiedztwie głównego frontu z Niemcami, ich strategiczne znaczenie polegało przede wszystkim na tym, że były one głównym obszarem komunikacyjnym, przez który przechodziło prawie całe zaopatrzenie hitlerowskiej armii na froncie wschodnim. Strategiczne znaczenie terytorium Polski wskazywało, gdzie powinien być kierowany główny wysiłek walki zbrojnej. Żywotne interesy narodzi polskiego wymagały związania działalności wyzwolenczej z wysiłkiem wojennym Związku Radzieckiego. Jako głównego sprzymierzeńca. Sprawa oparcia walki wyzwolenczej na sojuszu ze wschodnim sąsiadem była tym bardziej istotna, że w ZSRR przeżywała wieloletnia zrasza Polaków. W okresie międzywojennym było ich ponad 600 tys. Po wrześniu 1939 r. liczba ta wzrosła kilkakrotnie. Istniały więc warunki do stworzenia armii polskiej w ZSRR. Problem ludności polskiej, znajdującej się poza granicami okupowanego kraju, nabrał szczególnego znaczenia po klęsce Francji w 1940 r., która była dotkliwym ciosem dla rozwijających się Polskich Sił Zbrojnych. Wobec niokładnych rezultatów werbunku wśród Polonii w krajach zachodnich, zwłaszcza w Stanach Zjednoczonych gen. W. Sikorski już w czerwcu 1940 r. rozważał możliwość zorganizowania zaciągu do armii Polaków znajdujących się w Związku Radzieckim, jednak wobec zdecydowanych sprzeciwów w łonie rządu emigracyjnego, nie mógł przedstawić w tej sprawie memoriału rządowi W. Brytanii. Po napaści hitlerowskich Niemiec na Związek Radziecki, pod wpływem Anglii i Stanów Zjednoczonych, emigracyjny rząd polski nawiązał — z dużymi oporami — stosunki dyplomatyczne z ZSRR. 30 lipca 1941 r. podpisano w Londynie układ polsko-radziecki, a 14 sierpnia zawarto w Moskwie umowę wojskową o utworzeniu na terytorium radzieckim armii polskiej, która miała wziąć udział w walkach na froncie wschodnim. Rząd londyński mianował dowódcą armii gen. Władysława Andersa. Ośrodek formowania wyznaczono nad Wołgą i na Uralu. W styczniu i lutym 1942 r. oddziały polskie dyslokowano na południe — do Uzbekistanu, Kazachstanu i Kirgizji, gdzie kontynuowano formowanie. W lutym 1942 r. armia osiągnęła stan 75.415 ludzi. Jednak w tym czasie rząd emigracyjny za-

czą komplikować stosunki polsko-radzieckie i wykorzystanie armii polskiej na froncie wschodnim. Gen. Anders — wbrew umowie, nie godząc się na wysłanie jej na front — czynił starania o przesunięcie wojsk z ZSRR do Iranu. Zamiaty te popierałi Anglii, którzy chcieli wykorzystać oddziały polskie do osłony własnych obiektów operacyjnych — głównie rejonów wydobywczych na Bliskim Wschodzie. Od 23 marca do 30 sierpnia 1942 r. swakuowano ze Związku Radzieckiego 70.292 żołnierzy, 3.116 członków Pomocniczej Służby Kobiet, 3.782 junacki i junaków i 37.272 osoby cywilne — razem 114.462 osoby.

Evakuacja armii polskiej do Iranu wywołała wstrząs wśród Polaków pozostałych w ZSRR, gdyż nadzieje, jakie wiązała z walką w szeregach wojska o wolność ojczyzny oraz powrotu z nim do kraju, stawały się mniej realne. W tej sytuacji komuniści polscy zdecydowali się przejąć inicjatywę polityczną, skupić Polaków znajdujących się w Związku Radzieckim w szeregach postepowej, demokratycznej organizacji społeczno-politycznej i opracować program działania, który zapewniłby nie tylko szansę odzyskania niepodległości, lecz

formowanie i dywizji. W półtora miesiąca od chwili rozpoczęcia formowania, dywizja liczyła już 13.273 osoby (113,9 proc. stanu etatowego), w tym 746 oficerów (61,5 proc.), 1.648 podoficerów (53,0 proc.), 10.879 szeregowców (148,2 proc.). Mimo że w tym czasie proces formowania dywizji dobiegł końca, to do komend uzupełnień i do Sielca nadal zgłaszali się ochotnicy i poborowi. Władze radzieckie zapewniły kontynuowanie poboru i ochotniczego zaciągu. 10 sierpnia podjęto decyzję o formowaniu korpusu polskiego. W tym czasie i DP realizowała szkolenie bojowe według trzymiesięcznego programu obowiązującego w Armii Radzieckiej każda formowana dywizja przed wyruszeniem na front. Przygotowania do wymarszu na front i dywizja rozpoczęła w pierwszych dniach sierpnia. 14 sierpnia na odprawie oficerów dowódca dywizji ustalił termin wyjazdu na 1 września. Tego dnia transportami kolejowymi dywizja została skierowana do rejonu Wiakmy, gdzie weszła w skład Frontu Zachodniego i tam — pod okiem instruktorów frontowych, mających największe doświadczenia bojowe — odbyła dodatkowe szkolenie. Następnie wraz z 1 pułkiem czołgów wyruszyła ku linii frontu, gdzie w składzie

Za męstwo w walce żołnierze i DP otrzymali 247 polskich i 239 radzieckich odznaczeń bojowych. Trzech żołnierzy — kpt Władysław Wysocki, kpt Juliusz Hibner, sier. Aniela Krzywosz — odznaczono medalem „Złota Gwiazda” Bohatera Związku Radzieckiego.

Bitwa ta miała ogromne znaczenie dla wyzwolenia walki narodzi polskiego. Oceniając ją z perspektywy czasu, należy widzieć jej aspekt zarówno operacyjny, jak i polityczny. Miała ona istotny wpływ na dalszy szybki rozwój organizacyjny Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR — korpusu, a następnie i armii. W bitwie tej, we wspólnie przełanej krwi, zrodziło się polsko-radzieckie braterstwo broni, powstały załogi nowych stosunków ze wschodnim sąsiadem, które owocują dziś bezpiecznymi granicami Polski i wspólną służbą w Układzie Warszawskim dla sprawy pokoju w Europie.

ppłk dr ADAM JAROS

SPOZA GÓR I RZEK

radzieckiej 28 armii stoczyła bój pod Lenina. W dniach 12—13 października i DP, wykonując swe pierwsze zadanie bojowe, w ciężkich walkach aforowała Miareję i jej bagnistą dolinę, przełamała silną obronę nieprzyjaciela, opanowała jego pierwszą pozycję i przesunęła się w głąb, niszcząc przy tym węzłowe punkty oporu Niemców we wsi Potruchy i na wzgórzu 215.5. Mimo silnych kontrataków nieprzyjaciela, wspieranych czołgami, działami pancernymi oraz masą samolotów bombowych i szturmowych (w ciągu dwóch dni 43 naloty — średnio po 30 samolotów każdy), i dywizja nie cofnęła się, zadając nieprzyjacielowi duże straty. Hitlerowcy na polu walki pozostawili 1.378 poległych, a 326 Niemców dostali się do niewoli.

Zdobyte bądź zniszczone wiele sprzętu bojowego i amunicji, w tym między innymi 41 ciężkich karabinów maszynowych, 23 ręczne karabiny maszynowe, 8 przeciwlotniczych karabinów maszynowych, 33 moździerze, 9 dział, 2 czołgi. Stracono też 5 samolotów.

I korpus Wojska Polskiego w drodze na front.

Dlaczego papież miał nie pojechać do Lyonu?

(KORRESPONDENCA Z RZYMU)

W ciągu ostatniego roku — przed trzema kolejnymi podróżami zagranicznymi papieża — pojawiły się katastroficzne wizje. Gdy Jan Paweł II miał udać się z pielgrzymką do Holandii, w jednej z tamtejszych gazet ukazał się artykuł „Jak zabić papieża”. Gdy w kilka miesięcy później wyjechał z wizytą pasterską do ogarniętych wojną krajów Ameryki Południowej, straszono zamachem. Zaś przed kolejną podróżą papieża za Alpy wywołano z mroków średniowiecza przepowiednie Nostradamusa i Malachiasza, wróżąc tragiczny przebieg pielgrzymki do Lyonu.

Nostradamus był medykiem, cyrulikiem i astrologiem, żył w połowie XVI wieku na południu Francji i w Lyonie właśnie wydał swą księgę przepowiedni. W księdze Nostradamusa znajduje się fragment przestrzegający rzymskiego papieża, aby nie zbliżał się do miasta, które otaczają dwie rzeki, ponieważ gdy róża zakwitnie, popłynie papieška krew.

Lyon obławiają właśnie dwie rzeki, róża jest symbolem socjalistów francuskich. Na tej podstawie mieszkańcy Lyonu, Jan Karol de Fontbrun zaczął w licznych wywiadach łączyć przepowiednie

Nostradamusa i Malachiasza z pielgrzymką Jana Pawła II.

Fan de Fontbrun wydał parę lat temu książkę o Nostradamusie, która rozeszła się w 700 tys. egzemplarzy. Posłużył się w niej sławą swego nieżyjącego już ojca, który również zajmował się tłumaczeniem przepowiedni Nostradamusa i w roku 1938 miał ponadprzewidywać najeźdźcę Hitlera na Polskę, a potem upadek III Rzeszy. Zasadnicza różnica na owożeniu dwóch przepowiedni — Nostradamusa i Malachiasza. Malachiasz był zakonnikiem i prymasem Irlandii w I połowie XVII wieku. Zastąpił jako autor dzieła „De summis pontificibus”, w którym ponumerował i opisał w proroczym natchnieniu przyszłych papieży aż do roku 2000, każdemu dając inne określenie łacińskie. Wg przepowiedni Malachiasza Jan Paweł II „de labore solis” ma być 110 papieżem w tej chronologii. Lista zaś wszystkich papieży ma zakończyć się w Malachiasza na liczbie 113, wraz z katastrofą według jednego z interpretatorów — Kościoła, wedle innych — całego świata.

Trzeba pamiętać, że wszystkie przepowiednie pisane były po łacinie w stylu łacińskim i niezrozumiałym, że najpierw trzeba je tłumaczyć

na język współczesny, a potem interpretować. Te transformacje pozwalają na uzyskanie rozmaitych treści i znaczeń. Zanim na stołeczną apostołską wstąpił Jan Paweł II, tłumaczono zwrot „de labore solis” jako syn słońca. Miał więc to być kardynał z południa, był może Murzyn. Obecnie te interpretacje odpadły, ale przywiązani do przepowiedni twierdzą teraz, że określenie „de labore solis” analogicznie pasuje do pontyfikatu Jana Pawła II, ponieważ papież ten okrążył kulę ziemską niczym Słońce i wykazuje jak Słońce niezmordowaną aktywność.

W przepowiedni Nostradamusa były dotychczas dwa słowa niewytłumaczalne, które interpretatorzy pomijali, uznając że nie mają żadnego znaczenia: pol mensolee. Francuz z Lyonu de Fontbrun znalazł nagle klucz do tych słów w przepowiedni Malachiasza. Słowo Pol — to wg niego to samo co... Polak lub Paweł. Natomiast mensolee odczytał jako połączenie w jedno dwóch łacińskich słów — manus — ręka i sole — słońce. A ponieważ ręka jest synonimem przęgi, stąd już prosty wniosek, że Malachiasz i Nostradamus mówią o tym samym papieżu.

Ten mariaż Malachiasza z Nostradamusem spowodował wzrost aurytetytu współczesnego proroka

z Lyonu i prawdziwy przetrząch w mieście. Wielu katolików francuskich zaczęło pisać listy do arcybiskupa Lyonu, wzywając do niedopuszczenia do wizyty papieża we Francji. Psychoza przybrała takie rozmiary, że wywołała konieczność wydania specjalnego listu arcybiskupa do wiernych, aby nie dawali posłuchu fałszywym prorokom i nie obawiali się wyjść na ulice dla powitania papieża i wzięcia udziału w zbiorowych nabożeństwach.

Sam papież zareagował na historię w Lyonie dobroliwie. Powiedział, że dla niego Lyon nie może być bardziej niebezpieczny niż Rzym.

Prawdziwe troski związane z tą pielgrzymką do Lyonu polegają w Watykanie na czymś innym. Sytuacja diecezji w Lyonie jest zła. Na 1 mln 700 tysięcy katolików, praktykujących jest tam zaledwie 200 tysięcy. Mnóstwo się natomiast różni sekty religijne i wzrastają ich wpływy. Dyrektor Izby handlowej w Lyonie powiedział dziennikarzowi włoskiemu, że jego i jego ludzi religijny charakter pielgrzymki papieża mało interesuje. Oczekuje natomiast, po wizycie Jana Pawła II... dobrej reklamy dla Lyonu i towarów, które produkuje tutaj przemysł, a szczególnie komputerów, maszyn, materiałów i plastiku.

JERZY AMBROZIEWICZ

Specjalizujący się w bohaterkich rolach amerykański aktor Sylvester Stallone, który jako Rambo pokonał pół armii wietnamskiej, w rzeczywistości nie imponuje odwagą. Kulturyści Stallone zrezygnował z udziału w festiwalu filmowym w Cannes z obawy przed arabskimi porywaczami i powiedział: „Schwytywanie Rambo mogłoby się im podobać”. Brytyjski dziennik „The Guardian” ujął tę sprawę w czterech słowach: „Rambo w mokrych spodniach”. Miliony obywateli USA odwołały zaplanowane się dla nich zbyt niebezpieczny. Dla większości Amerykanów Europa Zachodnia stała się jednym wielkim teatrem działań wojennych. Ataki terrorystyczne na lotniska w Rzymie i Wiedniu, zamach na amerykańską dyktando w Berlinie Zachodnim, uprowadzenie włoskiego pasażerskiego statku „Achille Lauro” i ostatnio seria zamachów bombowych w Paryżu wywołyły ogromne pokłady lęku.

W tym roku przyjechało do Francji o milion amerykańskich turystów mniej niż zwykle. W związku z tym zyski z turystyki Francja będzie w tym roku miała mniejsze o 5 mld franków. Ci Amerykanie którzy się jednak zdecydowali przyjechać nie paradują po Paryżu w kowbojskich kapeluszach, wysokich butach i w kolorowych koszulkach. Poradząco im, aby wtopili się w tłum i przysięgli styl życia Francuzów. „To tak jakby zażądać od słońca, aby zachował się dyskretnie w składzie porcelany” — ironizuje francuski tygodnik „Le Nouvel Observateur”. Wiedeński „Hilton” musiał w tym sezonie przeoblec 21 tys. wolnych noclegów. Stało się tak mimo iż grupa hotelowa „Hilton International” udzieliła 20-procentowego rabatu byle tylko spełnić swoje pokoje.

DO EUROPY Z DUSZĄ NA RAMIENIU

Najbardziej jednak dotknięci zostali Grecy. Ateńskie biura turystyczne obliczyły, iż do tej pory przybyło o 63 proc. mniej turystów amerykańskich niż w roku ubiegłym. Grecy armatoriści zakwaterowali 15 spośród 25 swoich statków pasażerskich. Ale nawet w tych, które pozostały w rejsach wykorzystany był tylko niewielki procent miejsc. Podczas jednego z rejsów „Stella Solaris” na sześćset miejsc kabiny miały aż 570 było wolnych. „Przez całe dziesięć lat taplowana, farbowana na niebiesko i pędrowana na biało

„Ladies” oraz heladziwi amerykańscy „gentelmen” z braubarnymi piwocznymi dziełami miejscowym na nerwy, gdyż zawsze zamawiali wodę zamiast chianti, żalowali napitków i oczywiście oczekiwali od turyści znajomości angielskiego. Dzisiaj, gdy ich nie ma, kelnerzy na Champs Elysees, Via Veneto czy Drosgoisgasse marzą, by pisać amerykańską powieść — stwierdza „Der Spiegel”.

W popłoch wpadli także właściciele i akcjonariusze amerykańskich biur podróży. Do akcji uspokajania rodaków zaprzęgnięto prasę. W „Newsweeku” ukazała się informacja: „Bieżące statystyki wykazują, że Amerykanie powstrzymujący się od podróży zagranicznych z uwagi na groźbę terroryzmu — ryzykują więcej, pozostając w kraju. Jeśli bowiem w atakach terrorystycznych zginęło w zeszłym roku 25 amerykańskich turystów, to w wypadkach drogowych w USA — 43,5 tys., zamordowanych tylko w Nowym Jorku zostało 1384 osób, utonęło we własnej wannie podczas kąpieli — 180, zginęło podczas uprawiania sportów wodnych — 1003, wreszcie 3100 uduśiono się w czasie posiłku.”

WACŁAW WIKTOROWICZ

O autobusach, Kubankach i telewizji

(KORRESPONDENCA WŁASNA Z HAWANY)

Czy na przejazd metrem należy wykupić bilet czy token? Nie kosztuje rozmowa telefoniczna z automatem ulicznym? Czy przyjęto jest dawanie napitków kelnerowi — jeśli tak, to w jakiej wysokości? Czy witać gości podając się ręką najpierw kobiecie czy mężczyźnie? Z takimi i setkami podobnych wątpliwości spotykamy się podczas niemal każdego wyjazdu zagranicznego. Nie są to zapewne sprawy poważne, ale ich znajomość smakowicie ułatwia życie. Zachodzi tu jeszcze jedna zależność — im dalszy wyjazd, tym problemów więcej. Stąd więc poniższy tekst, który jednak nie ma żadnych aspiracji występowania w roli przewodnika po obyczajach kubańskich.

Codziennie życie przeciętnego hawajczyka ściśle związane jest ze środkami miejskiej komunikacji — przy dużych odległościach i nie najlepiej jeżdżących autobusach (tramwajów, trolejbusów ani metra w stolicy Kuby nie ma) jest to z pewnością problem. ZACZNIJMY WIĘC OD KOMUNIKACJI.

Jest ona tania — jeden przejazd kosztuje 5 centawos; nie trzeba wykupować żadnych biletów, a wsiadając do autobusu przedmiem drzwiami należy wrzucić monetę do specjalnej skrzyneczki stojącej obok kierowcy. „Gapowiczów” nie zdarzyło mi się spotkać — jeśli w godzinach szczytu ktoś władał środkowymi lub tylnymi drzwiami, podaje współpasażerom monetę, która poprzez ładunek ręką trafia do skrzyneczki. Na krakowskich wszystkich karnie stoją w kolejkach — chodzi o zajęcia miejsc siedzących. Gdy takowych zabraknie często zdarza się, że ludzie wolą poczekać na następnym autobusie niż podtrzymać stojąc. Tym bardziej, że nie ma tu zwyczaju ustępowania miejsc osobom starszym. Jest za to inny zwyczaj — jeśli pasażerowie stojący mają jakieś ciężkie torby lub paczki, dają je do potrzymania osobom siedzącym. I by skończyć ten temat, kilka słów o godzinach szczytu — kto je przeżył w Hawanie, dla tego żaden autobus „A” czy tramwaj „B” nie będzie już straszny. Mimo iż drzwi „ikarusów” są zamknięte pneumatycznie, wiele autobusów jeździ z nie widzialnymi w Łodzi od lat „włogonami”. Sclik panuje niesamowicie; gdy utkniesz w środku pojazdu, można nie zdążyć wysiąść na właściwym przystanku. Zresztą przystanek to w godzinach szczytu pojęcie umowne — gdy autobusy załadowane są do pełna najczęściej nie zatrzymują się na przystankach, lecz jakiegoś 200-300 metrów za lub przed nimi. Wtedy bowiem zdają wyśiąść ci, dla których jest to właściwy przystanek, a nie zdają dobiec ci, którzy chcieliby wsiąść.

Po Hawanie dobrze jeździ się samochodem dopiero wtedy, gdy pozna się miasto. Nie wprawionych kierowców denerwować będą np. sygnalizatory uliczne, ustawiane w przeróżnych miejscach skrzyżowań (przed, za lub nad nimi) czy też nagminnie spotykane zakazy skrętu w lewo, dzięki którym, przynajmniej w Hawanie, ruch odbywa się bardzo sprawnie. Coraz mniej jeździ po Hawanie starych pojazdów, jeszcze z lat pięćdziesiątych, a te, które pozostały, są starannie utrzymane i sprawne technicznie. Nadal jednak od kierowców wymaga się sygnalizowania swych zamiarów ręką (do góry — skręt w prawo, poziomą — w lewo, na dół — hamowanie). Tłumaczy się to tym, że w silnych promieniach słońca nie zawsze widoczne są światła „stop” lub migające kierunkowskazy. Kubańscy kierowcy nie ślują także

Od mojego poprzedniego pobytu na wyspie „jak wulkan gorące” NIEWIELE ZMIENIŁ SIĘ WYGLĄD HAWAŃSKIEJ ULICY. Nadal mężczyźni chodzą najczęściej w czarnych półbutach a ostatnim krzykiem mody są czarne półokazy zakrywające kostkę (w tym klimacie...), ale jednocześnie coraz więcej widać dżinsów i adidasów. Pojawiają się też mężczyźni w szortach, ale tylko w dzielnicach położonych blisko morza, nigdy w centrum. W dalszym ciągu nie chcą przyjąć się sandały — na Kubie uważa się, iż panowie noszący ten rodzaj obuwia mają skłonności homoseksualne.

Natomiast nie zmieniły się Kubanki. Nadal w modzie są figury, naszywki je „przy kości”, sważaczka w części ciała poniżej pasa. Wprawdzie po oficjalnej krytyce, wyłożonej przez Fidela Castro, znikły z ich głów lokówki, dotąd noszone publicznie, ale są one dalej obecne, tyle że przykręcone chustkami. Najmodniejszym strojem są nadal obcisłe spodnie wykonane koniecznie z tkanin sztucznych (lepiej uwidaczniają kształty?). Tak jak w przypadku męskich szortów, w pobliżu plaż spotkać można na ulicach panie tylko w kostiumach kąpielowych — rzecz nie do pomyślenia jeszcze kilka lat temu.

Najmłodsze pokolenie Kubańczyków nie zna prawie wcale wózków dziecięcych. Po prostu na Kubie ich się nie używa. Dzieci, w tym także zaledwie kilkumiesięczne, podróżują na rękach rodziców. U nas lekarze sąpewno protestowaliby, mówiąc o słabym kręgotłupie, a tam jakoby wcale nie widzieliem garbatych.

NA DWÓCH KANAŁACH TELEWIZYJNYCH czynnych od samego rana do późna w nocy sporo filmów, w tym także amerykańskie, angielskie, włoskie i francuskie. I tu ciekawostka: praktycznie nie istnieje tak popularna u nas funkcja lektora — filmy są dubbingowane (rzadziej) albo z napisami. Aby zaś można było je odczytać, białe litery pojawiają się na tle czarnej ramki. Na początku trochę to przeszkadza, ale później można się do tego przyzwyczaić, tym bardziej, że pozwala to na słuchanie wersji oryginalnych.

Ostatnio rząd kubański rozpoczął ostrą walkę z nałogiem palenia tytoniu. Przykład dał sam Fidel Castro, zostając się ze swoimi ulubionymi cygarami. Ale na razie jeszcze paść wolno niemal wszędzie i nikomu to nie przeszkadza. Zaś papierosy pakowane są inaczej niż w Polsce — filtrem w dół. Czynniki to ze względów higienicznych — palacz dzięki temu bierze do ust filtr nie dotykany przez nikogo brudnymi palcami. Wydaje mi się, że taka niezbyt chyba skomplikowana sprawa byłaby do przeprowadzenia także w Polsce. Zresztą nie tylko ona. Wiadomo, że Latynosy lubią dużo mówić. W kontaktach osobistych nie przeszkadza to zbyt, znacznie gorzej jest np. podczas rozmów telefonicznych. Cóż więc zrobić? Nie nadzwyczajnie — po prostu z automatów telefonicznych można rozmawiać tylko trzy minuty, po tym czasie połączenie zostaje przerwane. Tu już nieodparcie nasuwa się pytanie — a może by tak i u nas?..

JERZY S. BARSKI

DUŃSKIE POLONICA

Po polsku mówi się tu nawet w siedzibie komuny, czyli w zarządzie gminy, liczącej 17.600 hektarów pół, łak, pastwisk i lasów na wyspie Lolland. Wśród 10.000 mieszkańców tej gminy i 5.000 mieszkańców samego Sakskobing, jej głównego miasta, wiele osób legitymuje się polskim rodowodem w tej okolicy wysoko cenionym. Erik Bohn Jespersen, który wita mnie w Sakskobing, też mówi po polsku. Jest wprawdzie Duńczykiem, lecz żona, rodowita warszawianka i córka Basia, wychowana w duchu przywiązania do ojczyzny nad Wisłą, tak wytrwale uczyła męża i tatę, iż naszym językiem posługuje się bezbiednie. Zresztą używa go nie tylko w domowym zaciszu własnego domu nad fiordem, lecz także na zebraniach, zlotach i uroczystościach. Inspektor Jespersen, pracownik zarządu gminy, jest jednocześnie formandem, czyli przewodniczącym tutejszego oddziału Związku Polaków w Danii, jednego z 8 w królestwie i jednego z 3 na Wyspie Lolland.

Oglądanie miasta zaczyna się tu od pomnika, który stoi pośrodku głównego placu, otoczonego niewysokimi, ale malowniczymi domami. Pomnik przedstawia dwie robotnice z buraczanych pól. Pod rzeźbą nie ma wprawdzie napisu, iż dzie-

częta, są Polkami, lecz formand wyjaśnia, iż taki napis umiano za szkodny.

Rodowód duńskiej Polonii sięga tu roku 1893. Tego lata na wyspie Lolland i sąsiadująca z nią wyspa Falster przybyły z polskich ziem pierwsze robotnice sezonowe. Na ziemi Polki wróciły do kraju, głównie do wsi pod Krakowem, Tarnowem, Nowym Sączem i Rzeszowem. Następnej wiosny ponownie zjawili się w Danii, niekiedy z mężami, braćmi, synami lub znajomymi. Sezonowe wyjazdy trwały do roku 1914. Wybuch I wojny światowej aszkoczył na duńskich polach około 10.000

Polek. Wiele z nich sadomowiło się tu na stałe, wiele wyszło za mąż za Duńczyków. Stąd wielu naszych rodaków i rodaczek nad Sundem i Beltami nosi dziś duńskie nazwiska. Rozwój upraw buraka cukrowego przesądził o awansie wyspy Lolland, dawniej znanej z wypasu owiec. Nasze rodaczki, dziewczęta z buraczanych pól oraz rodacy, zatrudniani jako

mięsnicy, kowale, rzemieślnicy i kotłownicy, wnieśli do tego awansu duży wkład, ich dorobek jest centony do dziś. Stąd też Polki utrwalone na pomniku.

Sakskobing jest nadal związany z buraczanymi tradycjami. Największą fabryką jest tu cukrownia, zatrudniająca 400 osób, są tu dwie stożce produkujące plastikowe łodzie dla rybaków oraz trzy małe stożce nie remontowe. Duma miasteczka jest odcinek sportowy z krytą pływalnią i krytym boiskiem piłki ręcznej oraz zespół domów opieki społecznej dla ludzi starych i niepełnosprawnych.

Sakskobing jest nadal jednym z największych skupisk polonijnych w Danii. W wielu domach słychać się tu audycji radiowych z Warszawy, czyta polskie czasopisma i książki, otrzymywane dzięki pośrednictwu Zarządu Oddziału Związku Polaków w Danii. Dzieci mogą uzyć się języka polskiego na kursach i jeździć do Polski na wakacje. Niezadłacie są występy

artyków z Polski oraz polonijnego zespołu paa — Polonia z Kopenhagi.

Tradycyjnie co kilka kwartałów w Sakskobing odbywa się zebranie Związku Polaków w Danii. Chociaż bowiem przewodniczący Zarządu Głównego Edward Christensen mieszka w Kopenhadze, zwolowane co kwartał zebranie odbywa się w jednym z oddziałów — dwa s nich, w Marbo na Lolland i w Nakskov na tej samej wyspie mają „det polske hus”, czyli własne siedziby — domy polskie. Co roku w jednym z polonijnych skupisk odbywa się też zlot rodaków z całej Danii

WISŁAW DANIELAK

Fotokorespondencja ze Stolpen

150 tysięcy turystów odwiedza każdego roku zamek w Stolpen w Szwajcarii Saksońskiej. Od marca 1765 roku przez 49 lat była tutaj wzięlna Anna Konstancja hrabina Cosel — tytułowa bohaterka znanej powieści J. I. Kraszewskiego oraz filmu Jerzego Antczaka, jednego z najbardziej kasowych obrazów w powojennej historii polskiej kinematografii. Dziś w dwu niewielkich izbach, gdzie przebywała hrabina, zgromadzone pamiątki po saskiej madame Pompadour, która na przełomie wieków XVII i XVIII była niekoronowaną królową na dworze Augusta II Mocnego — króla Polski i saskiego Kurfirsta

Dziś sprawa jest prosta: szczęśliwi posiadacze nadmiaru gotówki lokują swoje pieniądze na wysoko oprocentowanym koncie bankowym. Przed kilkuset laty skarby przechowywano w takiej oto skrytce zamkniętej na przysłowiowych „siedem spustów” i dodatkowo jeszcze na dwie potężne kłódki. Jedną z nielicznych dobrze zachowanych prababek dziesiętnych graf pancernych znajduje się w zbiorach zamkowego muzeum w Stolpen. tekst i zdjęcia J. WIŁASZCZYK

ANDRZEJ GRUN

S tosunek Polaka do konia wiadomo jaki jest. Darzył go zawsze i nadal darzy szczerym sentymentem, chociaż jeździ na nim coraz gorzej. Były czasy, kiedy polska jazda w całej Europie i w niezłym kawałku Azji wielką i zasłużoną cieszyła się sławą. Dziś, na wielkich zawodach hippicznych, nie mamy się co mierzyć z Niemcami, Węgrami, Rosjanami, Anglikami... Ale ponieważ w każdej sportowej dyscyplinie dostajemy lanie, a honoru Polaków broni jedynie — samotny jak Ordon — zdeterminowany pingpongiści, zostawmy owo „dzisiaj” i przypomnijmy sobie jak onegdaj bywało. Tym bardziej, że bezlistna pustka stołu pingpongowego tak daleko i w tak smutny sposób odbiega od sutego staropolskiego stołu biesiadnego, przy którym to o koniach mówiono często i chętnie.

Bo też koń stanowił nieodzowny element życia, tym samym i kultury narodowej w najszerszym znaczeniu. Na koniu walczone, podróżowano. Służył on jako ważny atrybut reprezentacji — wszak szlachcic nie miał prawa chodzić piechotą! Na słupach do wianowania koni przy dworach szlacheckich i królewskich były zawieszane trzy kółka: najniższe, żelazne dla chłopów i mieszczań; wyższe, brązowe — dla braci szlacheckiej, a najwyższe, srebrne — dla magnatów.

Stajnie brata królewskiego Kazimierza Poniatowskiego zdobiły malowidła na ścianach i plafony, zaś o stajniach Wacława Rzewuskiego — wyjątkowego znawcy i miłośnika tych pięknych zwierząt — Słowacki pisał: „Dla konia w ogrodzie budował altany i kłoby pozłacał, z kryształu dał ściany”.

Był też koń miernikiem siły, wytrzymałości, sprawności fizycznej. Zdarzało się tacy, co uchwyliwszy się rękami górnej belki u bramy, nogami podnosili konia w górę. Nierzadko spotykało się osiemdziesięcioletnie — czy dziewięćdziesięcioletnie

KOŃ

jadących konia. Kształtował też koń modę męską i kobiecą i różne inne obyczaje.

W czasach rozbiorów i późniejszych koń stał się symbolem ducha patriotycznych i tęsknot wołoskich szlachciców dla wsiastków.

Dlatego obecny jest koń w naszej literaturze, poezji, w malarstwie, w bardzo szerokim i różnorodnym zakresie. Różne pokazanie konia, interpretacja artystyczna tego tematu pozwala spojrzeć w sposób szeroki na sprawy naszej polityki, kultury, obyczajowości. Inaczej wszak malowano Victorię Wiedeńską, a inaczej konie powstańców; i co innego tam znaczący konie, a co innego u Brandta czy Gierzyńskiego. Inaczej wóz chłopiecki zaprzężony w szkapa, a inaczej czwórka rozpedzonych koni ciągnących sanie...

Wynik de Words, angielski drukarz podaje w 1496 roku charakterystykę dobrego konia. Powinien on mieć 3 cechy charakterystyczne, 3 cechy kobiety, 3 lisa, 3 zająca i 3 ośla. Męczyzyna — śmiałość, dumę, wytrzymałość. Kobieta — piękna pierś, piękne włosy, ustepliwość. Lisa — piękny ogon, krótkie uszy, dobry chód. Zając — wielkie oko, sucha głowa, szybki bieg. Ośla — duży podbródek, płaskie i wysokie kopyta. Ja tam wolę jednak opis Kazimierza Koźmiana:

„Długie i krągłe krzyże, postać nieprzeresła, Szyja z wypukłych pierwi w głęki łuk wyniosła. Ostre ucho, niewielka głowa, pełne oko, Czoło niewąskie, noszra rozwarła szeroko, Suche kołano, krótka, lecz gładka pęcina, Noga, co się w odstępie ni piasze, ni zgina, Płaskie kopyto, miękka i rozpięchła grzywa, Odległy ogon, który cieniaki włos okrywa, Sierść naważna polskiemu, a kłonek pokrycie, Zdradza, i każda żyła, i każde krwi bicie, Są cecha nadobnego i dzielnego konia.”

Zachwyceni urodą konia — a tu trzeba dodać, że mieliśmy własne, polskie rasy — artyści malowali i rysowali go chętnie. Byli tacy, co wręcz specjalizowali się w „tematyce konieckiej”. Jan Piotr Norblin, Aleksander Orłowski, Piotr Michałowski, niezwykły Wacław Rzewuski, Wojciech Gerson, Janusz Suchodolski, Henryk Rodakowski, no i przede wszystkim Juliusz i Wojciech Kossekowie, a także Jan Matejko, obaj Gierzyńscy...

Można by tę listę ciągnąć długo, aż po dzień dzisiejszy. Bo i obecnie znajduje się kilku malarzy podejmujących ten temat. Ale dziś przejeżdżając przez fotografię filmowców. Oni to teraz najchętniej, najszlachetniej pokazują konia.

A zaczęło je u nas malować w czasach gotyku, na obrazach tablicowych i jako element miniatury w księgach i kodeksach — ale o tym napiszę przy innej okazji.

W ŁÓDZKIEJ PRASIE PISANO...

50 LAT TEMU

Kancelarz Schuschnigg został jedynym dyktatorem Austrii. Po całończym posiedzeniu gabinet powziął decyzję, na mocy której „wszystkie organizacje polityczne, utworzone w oddziały wojskowe w Austrii zostają rozwiązane”.

Centralny Komitet Wykonawczy PPS postanowił wysunąć kandydaturę b. posła Norberta Barlickiego na stanowisko prezydenta Łodzi. Prasa przypomina, że N. Barlicki, b. więzień brzeski, został ułaskawiony przez prezydenta i przywrócono mu wszystkie prawa honorowe i obywatelskie.

Jak informuje „Głos Poranny”, rozważa się możliwość wprowadzenia dekretu nakazującego wszystkim zarabiającym ponad 1000 zł miesięcznie nabyć samochód. W przeciwnym razie będzie się opłacał specjalny podatek motoryzacyjny. Dekret dotyczyłby ok. 53 tys. osób.

25 LAT TEMU

Dwie godziny trwało spotkanie prezydenta USA J. F. Kennedy'ego z radzieckim ministrem spraw zagranicznych A. Gromyką. Po spotkaniu nie ogłoszono żadnego komunikatu, ale opuszczając Biały Dom minister Gromyka powiedział dziennikarzom, że rozmowy były „pożyteczne”.

Rządy ZSRR i Bułgarii postanowiły uznać Arabską Republikę Syrii i nawiązać z nią stosunki dyplomatyczne na szczeblu ambasad. Prezydent ZRA Nasser stwierdził, że nie uzna rządu w Damaszku dopóki ludność Syrii „nie wyrazi swej woli i nie określi drogi, którą chce kroczyć”.

W związku z brutalnym potraktowaniem ambasadora radzieckiego i użyciu wobec niego siły fizycznej przez holenderską policję, rząd ZSRR dwoma ambasadorów P. Ponomarenkę z Holandii oraz poprosił ambasadora Holandii w Moskwie H. A. Herba o opuszczenie ZSRR.

Oddano do użytku najważniejszą instalację melioracyjną w naszym kraju, kanał Włocławski — Krzna. Uroczyste otwarcia 140-kilometrowego kanału dokonał Władysław Gomułka.

opr. (gab)

Nowa metoda Chłopiec czy dziewczynka?

Specjaliści z Instytutu medycznego w Tokio opracowali nową metodę ustalania płci dziecka na długo przed jego przyjściem na świat. Oparia jest ona na analizie płynu, którym otoczony jest embrion.

Naukowcy japońscy twierdzą, że nowa metoda umożliwiła w absolutną dokładnością ustalenie płci dziecka już w ósmym tygodniu ciąży. Technologia opracowana w tokijskim Instytucie medycznym stwarza szansę przeprowadzenia takiej analizy w ciągu jednego dnia.

XX wiek na wideo

Jak podało czasopismo „U.S. News and World Report”, jedyna z firm nowojorskich, specjalizujących się w produkcji videokaset, przystąpiła do nagrania historii XX wieku.

Taśma obliczona jest na 75 godzin odtwarzania. Zawiera ona — z taśm istniejących w archiwach oraz z aktualnych dogrywek — historię 2.217 najważniejszych wydarzeń naszego wieku, jak również biografie najważniejszych działaczy politycznych wspomnianego okresu.

Już w tej chwili, jak to się mówi — na palu, kasety te zakupiło wiele wyższych uczelni i szkół średnich w Stanach Zjednoczonych. Ma to być bowiem ilustracja lekcji historii i współczesności naszego wieku. Komentarz — wedle życzeń wykładowców i nauczycieli — będzie można wyłączyć i zastąpić własnym...

Inkubator dla dorosłych

W czechosłowackich szpitalach zakończono pomyślnie próby eksploatacyjne „inkubatora dla dorosłych” czyli prototypu supernowoczesnej kabiny aseptycznej dla indywidualnego pacjenta.

Kabina — dzięki systemowi specjalnych filtrów chroni chorego przed infekcją bakteryjną i zewnątrz, a przeznaczona jest głównie dla ludzi o małej odporności immunologicznej, osób po transplantacji itp. „Inkubator” zapewnia również utrzymanie żądanej temperatury i wilgotności powietrza. Specjalne urządzenia pozwalają na podawanie leków, posiłków i urządzeń sanitarnych bez bezpośredniego kontaktu z chorym. Sam chory zaś ma zapewniony kontakt wzrokowy i dźwiękowy z osobami z zewnątrz, może również słuchać radia i oglądać telewizję.

Potrzeba 500 mln lirów dla Marka Aureliusza

W centrum Piasu Kapitolińskiego, przed rzymską radą miejską, już od sześciu lat stoi pusty kamieniany cokół. Nie ma na nim słynnego posągu Marka Aureliusza na koniu, ustawionego tam w 1688 roku według projektu Michała Anioła.

Posąg umieszczono z dala od oczu turystów i mieszkańców Wiecznego Miasta w niewielkiej pracowni konserwacji zabytków. Na restaurację pomnika „Banco di Roma” przeznaczony ok. 100 milionów lirów. Pieniądze te wkrótce się wyczerpały, gdyż samo oczyszczenie posągu kosztowało 80 mln lirów. Obecnie pomnikowi grozi „uwięzienie” w pracowni być może do 2000 roku, jeśli władze miejskie nie zdobędą na jego restaurację 500 mln lirów.

„Gdzieś jednak można zdobyć takie środki — mówi kierownik prac konserwatorskich A. Melucco — jeśli w Rzymie brakuje wielu miliardów lirów na potrzeby mieszkańców miasta”.

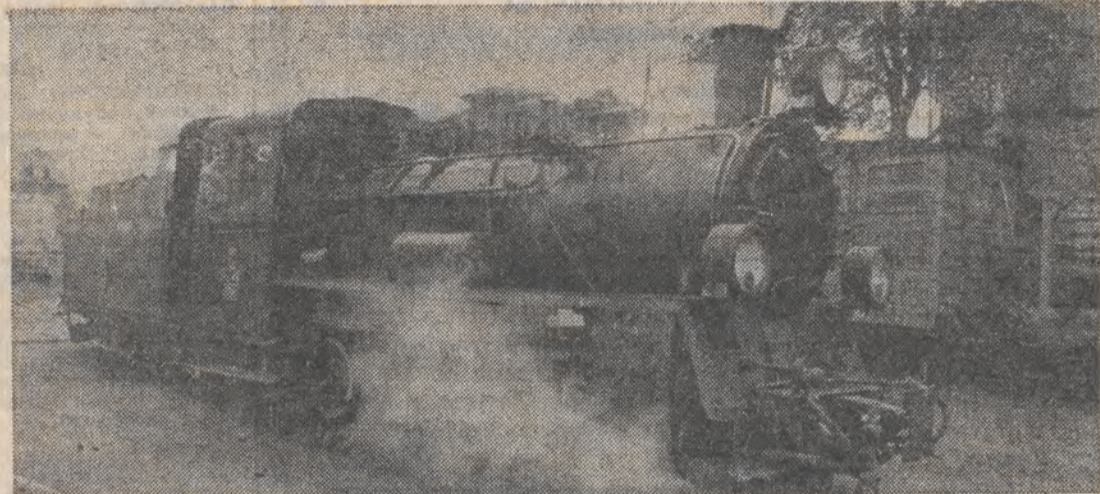
Coraz więcej obszarów pustynnych

Z raportu opublikowanego przez ekspertów ONZ wynika, że w wielu regionach Azji i Oceanii gwałtownie zwiększa się powierzchnia obszarów pustynnych, co zagraża egzystencji 150 milionów rolników. Ekspansję nieurodzajnych obszarów spowodowało przeludnienie oraz biologiczne wyniszczenie ziem uprawnych. Pustynie stanowią już około 34 proc. obszarów rolniczych w Azji. 75 proc. w Australii, 55 proc. w Ameryce Środkowej oraz 2 proc. w Europie. Do krajów, które najbardziej ucierpiały należą Chiny, Indie oraz południowo-wschodnia Azja. Liczba ludności bezpośrednio dotkniętej skutkami wyjątkowego ziem uprawnych wzrosła z 57 mln w 1977 r. do około 150 mln w 1985 r.

Gwałtowny rozwój obszarów półpustynnych przyczynił się do migracji wielu rodzin chłopskich, nie mogących żywić się z ziemi. Główne przyczyny ekspansji obszarów jałowych to — zdaniem eks-

pertów — zbyt intensywna uprawa, zwiększenie obszarów pastwisk, wyrąb lasów chroniących przed erozją i niewłaściwe systemy nawadniania. W Chinach i Azji południowej wskutek znacznego zwiększenia powierzchni obszarów wyjątkowo uciążliwych ucierpiało około 102 mln ludności wiejskiej. W Chinach podjęto akcje zapobiegawcze polegające m.in. na intensywnym zalesianiu i sadzeniu roślin powstrzymujących napór piasków oraz zakładaniu ogrodzeń uniemożliwiających wypasanie bydła na terenach zagrożonych wyjątkowo.

W Indiach do powstawania obszarów pustynnych przyczyniły się okresowe monsuny, skrajne temperatury erozja podłoża oraz zbyt intensywna eksploatacja wód gruntowych. Rząd Indii zainicjował w związku z tym ogólnokrajową kampanię zmierzającą do odzyskania 5 milionów ha obszarów pustynnych rocznie.

Dzień Kolejarza szczególnie uroczyste obchodzą zawsze pracownicy kolejki wąskotorowej w Opalenicy (woj. poznańskie). Popularna cluchcia ma już bowiem 100 lat i mimo sędziwego wieku dzielnie przewozi pasażerów i towary do okolicznych

miejsowości. Obok zabytkowych parowozów i wagonów są w eksploatacji lokomotywy motorowe i transportery do dużych wagonów normalnotorowych. N/z.: na trasie opalenickiej kolejki dojazdowej.

Cienie przeszłości widziane z kosmosu

W Radzieckiej Republice Autonomicznej Kalmucji zamierza się utworzyć pierwszy w świecie rezerwat archeologiczny kurhanów. Wiele z tych pradawnych, wielkich mogił odkryto w stepach dzięki kosmicznym zdjęciom radiolokacyjnym, „prześwietlającym” warstwę naniesionego piasku.

Znany leningradzki specjalista w dziedzinie badania Ziemi z kosmosu, prof. Kiril Kondratiew określił te odkrycia jako „cienie przeszłości”, które można dostrzec dopiero z wysokości ponad 200 kilometrów.

naukowiec wysoko ocenił możliwości archeologii kosmicznej. Jej metody dostarczą informacji, umożliwiających wyciągnięcie globalnych wniosków, np. dotyczących czynników ekologicznych upadku pradawnych państw.

Jako przykład prof. Kondratiew wymienił badanie pustyni Kara-Kum (Azja środkowa). Zdjęcia z kosmosu wykazały, że w odległych czasach tamtejsze rzeki Murghab i Tedzen wdzierały się w pustynię znacznie dalej, niż obecnie. W strefie dawnych koryt rzek znaleziono fundamenty budowli i inne ślady antycznych osiedli. Ich duże zagęszczenie umożliwiło wyciągnięcie wniosków, bardzo pouczającego również dla czasów współczesnych: nadmierne pobór wody w dolnych biegach rzek spowodował zniszczenie wielu osad i upadek miejscowych rolniczych państw. Wykopaliska, których dokładne miejsca wskazał kosmoscaun, obalili wcześniejsze przypuszczenia, że przyczyną zniknięcia tych miast i osiedli były wojny.

Przepis na życie

Dożył stu lat nie każdemu się udaje, a już do rzadkości należy, by wiek ten osiągnęli bliźniaczkami. Najstarszymi obywatelkami W. Brytanii, które urodziły się jeszcze za czasów panowania królowej Wiktorii, są Isabella i Marion Weir. Zapytane o to, jak należy być, by dożyć tak wspaniałego wieku, odpowiedziały zgodnie: „trzeba dużo pracować i wiele żyć w spokoju, stronić od papierosów i alkoholu”. Na pytanie, czemu nigdy nie wyszły za mąż, odparły, że nie trafił im się odpowiedni kandydat. Przez całe swoje życie bliźniaczki resztowały się tylko raz, ale za to na bardzo długo, bo aż na 11 lat. W 1911 roku Marion wyjechała do Australii, gdzie dostała pracę kelnerki.

WETERANI SZOS

Historia francuskich zakładów samochodowych „Citroen” mogłaby z pewnością posłużyć za scenariusz do niejednego sensacyjnego filmu. Barwna postać założyciela firmy Andre Citroena, burzliwe losy jego przedsiębiorstwa budzą do dziś zainteresowanie nie tylko miliońników motoryzacji.

W naszej rubryce pewnie jeszcze nieraz będziemy wracać do samochodów tej marki. Dziś prezentujemy bodaj najciekawszy model okresu międzywojennego — „Citroen II”.

Bezpośrednim poprzednikiem tego wozu był model oznaczony cyfrą 7. Na początek samochód miał

W rozmowie z dziennikarzami

silnik o pojemności 1300 cm sześć. Potem pojemność podniesiono do 1900 cm sześć. Od razu samochód zyskał popularność. Był nisko zawieszony, bardzo swobodny i jak na tamte czasy dość szybki (ok. 100 km/h).

A. Citroen miał szalone pomysły. Zaciągał olbrzymie kredyty. Decydował się na wypuszczenie modelu mimo, że nie przeprowadzono jeszcze wszystkich niezbędnych prób. Banki śledziły przedsiębiorcę, wierzyciele nachodzili jego biuro.

Tymczasem po raz pierwszy w Europie zastosowana produkcja taśmowa w zakładach Citroena dawała znakomite rezultaty. Auto

GANGSTER

ciągle udoskonalano. Po jego kilkunastocentymetrowym poszerzeniu zyskało jeszcze lepszą stabilność. Zamówienia płynęły ze wszystkich zakątków Europy. Druga wojna światowa zastała „Citroena” u szczytu sławy. Od czterech lat już nie był twórcą zakładów. Zmęczony kłopotami finansowymi i walką z konkurencją zmarł w 1938 r.

W latach trzydziestych samochody te z uwagi na osiągnięte na drodze przypadki do gustu wszelkiej maści przestępców. Dzięki swobodności i prężności, szybko można było „jednostką” opuścić zagrożony teren. Zopatrzywało się więc w ten wóz podziemie i... policja. Stąd m.in. przydomek „Gangster”, jaki otrzymał ów samochód w latach trzydziestych.

Do Polski w tym okresie dotarło kilkadziesiąt wozów. Wiele z nich przetrwało wojnę i służyło długo w latach pięćdziesiątych. Korzystały z nich najczęściej urzędy państwowe. Malowane na czarno limuzyny dodawały powagi pasażerom.

Ostatni „Citroen” oznaczony już symbolami B II zjechał z taśm w 1937 roku. W kolekcjach polskich zbieraczy jest kilka egzemplarzy, w tym także w Łodzi. Na razie nie możemy zaprezentować podobizny łódzkiego eksponatu (obecnie rozłożony na części — remont), ale i z tej fotografii wielu z czytelników rozpozna znajome „kaszki”.

N/z.: „Citroen” II

R. PERCZAK

RADA PRACOWNICZA
przy Przedsiębiorstwie Robót Instalacyjnych
w Łodzi, ul. Strzelczyka 21

OGLASZA KONKURS na stanowisko

DYREKTORA PRZEDSIĘBIORSTWA

Kandydaci przystępujący do konkursu powinni spełniać następujące warunki:

- wykształcenie wyższe techniczne lub ekonomiczne,
- znajomość zagadnień z branży instalacyjno-budowlanej,
- co najmniej 10-letni staż pracy zawodowej, w tym 5 lat na stanowisku kierowniczym,
- stan zdrowia pozwalający na sprawowanie funkcji dyrektora.

Konkurs przeprowadzi Komisja Konkursowa w składzie wymienionym w art. 35 pkt. 2 ust. z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 30 września 1981 r., nr 24, poz. 122).

Termin zakończenia postępowania konkursowego
— 30 października 1986 r.

OFERTY ZAWIERAJĄCE:

- zgłoszenie udziału w konkursie,
- życiorys,
- kwestionariusz osobowy,
- odpis dyplomu ukończenia studiów wyższych,
- opinie z miejsc pracy w ostatnich pięciu latach,
- zaświadczenie o stanie zdrowia stwierdzające brak przeciwwskazań do zajmowania stanowiska kierowniczego,

należy składać lub nadsyłać do Rady Pracowniczej PRI w Łodzi, ul. Strzelczyka 21, w terminie do 15 października br. Informację o zakładzie można uzyskać u głównego specjalisty ds. ekonomicznych, tel. Łódź 84-09-85. O terminie przeprowadzenia konkursu kandydaci zostaną powiadomieni. Zastrzega się prawo nieskorzystania z oferty bez podania przyczyn. 6203-k

KOMBINAT ROBÓT DROGOWYCH w ŁODZI, ul. SKIERNIEWICKA 3/5

ZATRUDNI PRACOWNIKÓW na następujących stanowiskach:

- ST. SPECJALISTA ds. rozliczeń produkcji ze znajomością kosztorysowania,
- GŁ. SPECJALISTA ds. inwestycji i kapitalnych remontów,
- SPAWACZY elektryczno-gazowych,
- MECHANIKÓW samochodowych,
- MECHANIKÓW sprzętu budowlanego,
- OPERATORA koparko-spycharki typu „Biatorus”,
- OPERATORA spycharki,
- KIEROWCÓW ciągnika,
- ŁADOWACZY,
- WARTOWNIKÓW.

Szczegółowych informacji udziela zespół kadr, tel. 84-38-81, ul. Skierniewicka 3/5. Praca na terenie m. Łodzi. Kombinaty nie przyjmuje pracowników po porzuceniu pracy. 6173-k

UWAGA ZAOPATRZENIOWCY, RZEMIEŚNICY!

PRZEDSIĘBIORSTWO OBROTU MASZYNAMI I SUROWCAMI

BOMIS

90-430 ŁÓDŹ, ul. PIOTRKOWSKA 125

ZAPRASZA NA

GIEŁDĘ MATERIAŁOWO-MASZYNOWĄ JESIEŃ '86

na której odbiorcom oferowane będą do sprzedaży:

- MASZYNY,
- URZĄDZENIA,
- SUROWCE,
- MATERIAŁY zaopatrzeniowe różnych branż.

Ponadto przy giełdzie zorganizowane będą stoiska sprzedaży detalicznej.

Giełda organizowana jest w dniach 15-16 października br. w godz. 9-16 w siedzibie NOT — plac Komuny Paryskiej 5a.

Zapraszamy, życzymy udanych transakcji.
ORGANIZATORZY
2052-k

„TEXTILIMPEX” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ ŁÓDŹ, ul. TRAUĞUTTA 25

O G L A S Z A PRZETARG NIEORGANICZONY

na wykonanie w budynku biurowym przy ul. Traugutta 25 i w obiekcie magazynowym przy ul. Fabrycznej 23 chemicznego czyszczenia instalacji c.o. wraz z jej płukaniem.

Prace winny być wykonane z materiałów wykonawcy. Oferty prosimy składać w dziale administracyjno-technicznym naszego przedsiębiorstwa w terminie 10 dni od daty ukazania się ogłoszenia. Otwarcie ofert nastąpi następnego dnia po ww. terminie. Zastrzegamy sobie prawo wyboru oferty oraz odstąpienia od przetargu bez podania przyczyn. 2262-k

WIEDUCHOMOSH

SPRZEDAM tanie domy warszawskie samochodowym. Tel. 11-12-55.

ZIEMIE 2,24 ha — sprzedam. Władomość Gospodarcza 9.

DZIAŁKI budowlana 3000 m na Liściastej 15 przy Szczecińskiej reżentalnie sprzedam. Władomość: Zgierz-Krzywie, Jagliły 63.

DZIAŁKI budowlana 2700 m, osiedle Warszawska — sprzedam. Listy 6746 Biuro Ogłoszeń, Sienkiewicza 3/5.

DOM sześciopiętrowy, podpiwniczony, woda, gaz (wolny) sprzedam. Rawa Mazowiecka, Polna 3.

SPRZEDAM: działkę 1000 m z wolnym domem, garażem; gospodarstwo 8 ha. Tel. grzeźniocłowy 36-56-38 po 18.

4 HA ziemi gmina Zgierz — sprzedam. Listy 27275 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

DZIAŁKI uzbrojona, w Łodzi — sprzedam. — 87-34-31, po 18.

GOSPODARSTWO rolne 4 ha z budynkami (sł. i woda) — sprzedam. Józwiak, Dmosin 61, woj. skierniewicki.

DOM jednorodzinny, — działka — sprzedam. Władomość: Sienkiewicza 6/32.

SPRZEDAM działki 7027 g Piłca, Tomczyce koło Nowego Miasta. Listy 27570 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

MASZYNY sklepowe do krojenia chleba kupię. 57-53-73.

ODKUPIĘ subskrypcję herbarza polskiego — 83-89-51.

GŁĘBOKA wannę żeliwną 140, nową — kupię. 52-59-41.

ŻAGŁÓWKĘ kabinową — kupię. Tel. 14-32-23.

TARCICE sucha — kupię. Tel. 13-11-73, Stoszek.

DYSKIETKI 3,5 cala, dwustronne tanio sprzedam. Tel. 61-14-34.

TCHÓRZOFRETKI skórki na futro — sprzedam. Tel. 15-52-84.

PRAKTYKA TLM-5 sprzedam. Bełchatów 238-39.

TCHÓRZOFRETKI, nutili — skóry sprzedam. Pabianice, Żymierskiego 63.

PIEC c.o., gazowy sprzedam. 36-39-40.

MASZYNY do szycia 2-igłowe „Minerva” — kompletna — sprzedam. 74-70-94.

NOWY syntezator Yamaha DX-21 — sprzedam. Listy 27265 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

SZTUCE tajlandzkie z Budda — sprzedam. 15-55-14.

TANIO sprzedam maszynę dziewiarską „S”. 78-46-04.

FUTRO — łapki karakulowe — sprzedam. Tel. 74-49-85, wieczorem.

ROBOT „Bartek”, Pentacon „Panorama” — sprzedam. 81-60-38.

PALME „Kentia”, telewizor „Neptun 432” — sprzedam. Tel. 11-14-92 po 17.

FUTRO łapki rude karakulowe — sprzedam. 12-13-97.

AUTOMAT do lodów „Carpigiani” Treap — sprzedam. Turek 45-15.

RADIO „Meluzyna” stereo — stan idealny, tanio sprzedam. Porzeczkowa 27.

OKAZJA! Zamki błyskawiczne 12-14 cm; skóry formowane ewe na białym, pokrowce; narzuty; odciepłacz prasowy 110 cm oraz skay tapicerski na drzwi — sprzedam. Listy 8333 Biuro Ogłoszeń, Sienkiewicza 3/5.

KARNISZE drewniane, drzwi harmonijkowe, duży wybór szafek na obuwie, lustra, wieszaki, stoliki, półki, lampy, abażury, sprzęt oświetleniowy — poleca się k l e p „1001 drobiazów” Franciszkańska 80, róg Wojska Polskiego Borucka.

JEZEJ polski. 33-97-70. Jędrzejak.

MATEMATYKA, fizyka, chemia, studenci, uczniowie, 86-93-03, 83-03-74 mgr Sylwiska.

MATEMATYKA — korepetycje. 84-41-55, mgr Stein.

MATEMATYKA — Szymbalska 87-17-73.

JEZEJ polski. 33-97-70. Jędrzejak.

MATEMATYKA, fizyka, chemia, studenci, uczniowie, 86-93-03, 83-03-74 mgr Sylwiska.

MATEMATYKA — korepetycje. 84-41-55, mgr Stein.

MATEMATYKA — Szymbalska 87-17-73.

KOCIĘTA perskie rodowodowe — sprzedam. Wojska Polskiego 40/17. 6358 g.

RATLERKI brązowe, rodowodowe sprzedam Rawa Maz. 23 Lipca 29, tel. 27-61.

SPRZEDAM dogi niemieckie, rodowodowe Skierniewice tel. 43-31. 326-P.

MASZYNY próżniowe kupię lub zlecę wykonać 51-56-05, wieczorem. 7192 g.

WOLNY

„MOSKWICZA 412” po wypadku — sprzedam. Tel. 51-01-53.

„VOLKSWAGENA” garbusek (1978) — tanio sprzedam. Sienkiewicza 9.

KUPIĘ przyczepę campingową. Tel. 57-18-01.

FIKAL

M-2 poszukuję. Tel. 86-13-04, po 16.

KAWALERKI na rok — poszukuję. Platne z góry. Listy 27633 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

CUDZOZIEMIEC — poszukuje mieszkanca. Tel. 36-18-93.

DUŻEGO lokalu (rzemiosło) Baluty — Władze poszukuję. Tel. 32-54-13.

KWATERY dla studentek — wygody. Mocarna 4. Dojazd „13”, „17”.

ODNAJME dwa pomieszczenia wysokie, nadające się na rzemiosło, magazyn. Ksawerów, Łódzka. Tel. 86-65-17.

LOKAL na pracownię do wynajęcia. Zgierz Chelmy, Malinowa 10.

M-8 w śródmieściu — sprzedam. Tel. 36-69-38.

M-4 sześćdziesiąt metrów, trzecie piętro białe Zubardz — sprzedam. 51-76-90.

M-3 w Pabianicach — sprzedam. 84-68-16.

M-4 własnościowe 60 m, SDM — zamienie korzystnie na większe, 36-55-05.

MIESZKANIE (20 m) zamienie na większe z wszystkimi wygodami na korzystnych warunkach. Tel. 55-70-41.

M-3 spółdzielcza, dodatkowo wyposażone, centrum Łodzi — zamienie na Warszawę lub M-3 Łódź oraz duże własnościowe w Warszawie lub inne. Tel. W-wa 22-43-33, Łódź 57-27-51.

M-2 w Łowiczu zamienie na równorzędne lub większe w Koluszach, Łowicz, ul. Kopnickiej 10/19.

SUPERKOMFORTOWE M-3 z telefonem w centrum Warszawy zamienie na wykończony segment w Łodzi. Listy 27630 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

M-3 w Łodzi zamienie na Zgierz. Tel. 16-39-45.

M-2 własnościowe zamienie na większe własnościowe, niewłasnościowe. 86-11-79.

KOMFORTOWE M-4 — Chojny-Zatorze zamienie na segment całkowicie uzbrojony. Listy 27457 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

WŁASNOŚCIOWE M-3 — Czerwony Rynek zamienie na większe. Tel. 81-64-38 (wieczorem).

M-3 w śródmieściu pilnie zamienie na dwa oddzielne. Warunki do uzgodnienia. 74-70-94.

M-4 od Podgórzna zamienie na M-3 i M-3. Listy 26862 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

WYKALIFIKOWANA krawcowa do pracowni krawiectwa lekkiego — przyjmuję. Tel. 36-60-33.

ZATRUDNIĘ szwaczki do pracowni krawiectwa (mogą być rencistki). Listy 27693 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

VIDEO-REC. Filmowanie na videocasetach wszelkich uroczystości. — 51-65-61 Fruczek.

UKŁADY wydechowe, nadkola. Judyta 20 (od Traktorowej). Inż. Myszkowski.

„RUBIN 202”, Jowisz — telenaprawa. Inż. Szyszka 86-48-10.

TELEPOGOTOWIE, Witkowski 34-21-09; 84-52-32.

PAL/SECAM. Przetwarzam sprzęt audio-video inż. Robakiewicz, — 78-94-03, Pierwoszków 2.

TELENAPRAWA, regeneracja kineskopów Kałużyński 33-78-19.

TELEPOGOTOWIE — 78-94-19, Kaczmarek.

TELEPOGOTOWIE — Rosiak 43-28-67.

SERWIS color. Poczka. 87-25-07.

TELENAPRAWA 82-38-20, Woźniak.

PARKIETY — układanie, cyklinowanie, lakierowanie, 33-80-86, Trojskiewicz.

CYKLINOWANIE bezpyłowe, lakierowanie. 43-48-27 Grzywacz.

CYKLINOWANIE, lakierowanie. Romański, 78-92-61.

INSTALATORSTWO sanitarnie. Tel. 74-10-73, Izidorczyk.

PRALKI automatyczne — instalowanie 86-97-38, Wiśniewski.

LODÓWKI — naprawa. 48-17-32, Wojciechowski, zgłoszenia 7-9.

SPRZEDAŻ i wyrób mozaiki parkietowej i boazerii. Pruszków 79, tel. 37-79 Łask, Laguniak.

PARKIETY — układanie, cyklinowanie, lakierowanie. — Kiełbik 81-34-41.

CYKLINOWANIE bezpyłowe, lakierowanie. Januszek 36-13-44.

MALOWANIE, tapetowanie, Różański, tel. grzeźniocłowy 52-17-97.

MYCIE okien, sprzętanie 81-49-31 Kucharski.

MYCIE okien, sprzętanie — rachunki. Gołębowski 57-02-12.

PRANIE dywanów, wykładzin — rachunki. Droidz. 32-30-36.

PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGRANICZNE „TUNI-POL”

z siedzibą w Brużycze Małej, gm. Aleksandrów Łódzki

ZATRUDNI

szwaczki i pomoc szwaczek.

Praca w systemie 2-zmianowym z atrakcyjnym wynagrodzeniem. Dojazd do miejsca pracy i z pracy zapewnia przedsiębiorstwo własnym transportem. Informacja, tel. 12-13-98, 12-14-17. 6271-k

SPÓŁDZIELNIA PRACY „CZYSTOŚĆ”

OFERUJE

- mycie szyb,
- pranie dywanów i wykładzin na terenie województwa łódzkiego.

Termin do uzgodnienia z instytucją. Zgłoszenia przyjmuje zakład przy ul. C. Hutora 34a. 2235-k

KUPI SZ — SPRZEDAJ

- Kwiaty świeże cięte
- Rośliny doniczkowe zielone i kwitnące
- Ziemię do kwiatów
- Drzewa i krzewy ozdobne
- Byliny
- Zieleni ciętą w Wojewódzkiej Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej Hurtownia Kwiatów nr 10 ul. Kilińskiego 20. ZAPRASZAMY.

2336-k

UWAGA, RZEMIEŚNICY!

Watalina igłowana do nabycia w PZ „Alimar” Łęczycza, tel. 441 w. 247.

ZALUŻE międzyszybowe — 51-39-58, Skrzypiński. 6520 g

OKAZJA! 30 proc. rabatu na altodruk — metraż, wykroje, rajstopy, skarpetki. Janaszewicz, Dobron, Grunwaldzka 6, telefon 16-16 kier. 10-435.

EKG u pacjenta. 87-55-53 Droidz. 6120 g

UTRWAL opalenizny w Solarium „Selene” Włocławskiego 1/26, 32-87-83, codziennie 10-15, soboty 10-14 Łukomska. 27551 g

CYKLINOWANIE, lakierowanie. 43-24-18 Treła. Instytucjom rachunki. 7281 g

PRYWATNA Pomoc Pielegniarska — EKG u pacjenta. 86-78-89. Kaszuba. 23699 g/E

ROZNE

DYWANY, tapicerkę najsukceszniej wypieczęsz zachodniemiecką technologią podciśnieniową. Zdumiewające efekty. 51-42-88, Bitdorf. 6869 g

ZALUŻE aluminiowe (gwarancja). 43-60-97, Zamysłowski. 3167 g

WYTŁUMIANIE drzwi ozdobne, skuteczne zabezpieczenie. 52-42-57; 52-28-57 Waszczyk. 28152 g

OZDOBNE wyciszanie, zabezpieczenie drzwi (blacha, blokada, zamki specjalne, atestowane). Hajman 57-05-39. 20436 g

FALOWANIE blachy. — Piotrków, Karolinowska 21, tel. 427-39 Skoneczny. 28633 g

GABINET ginekologiczny, Tuwima 20 m. 11 — poniedziałki, środy, piątki. Tel. 83-55-30 Czerwonec. 5458 g

PRZEDSIĘBIORSTWO MONTAŻU I DOSTAW PIECÓW TUNELOWYCH

w Krakowie, ul. Łokietka 20

ZATRUDNI NATYCHMIAST

na budowie Elektrociepłowni Łódź następujących pracowników:

- murarz pieców przemysłowych,
- monter-spawacz,
- zbrojarz,
- betoniarz,
- cieśla,
- robotnik budowlany.

Przedsiębiorstwo zapewni wysokie wynagrodzenie oraz prowadzi bogatą działalność socjalną.

Wszelkich informacji udziela kierownictwo budowy BIPIPEC, Łódź, ul. Wróblewskiego 26. 5488-k

DZIS I JUTRO W RADIU

Odpowiedzialność i troska

wczoraj zgłoszenie
dzis
OGŁOSZENIE

SOBOTA, 11 PAŹDZIERNIKA

PROGRAM I

UWAGA! W godz. 6.10-17.20 tygodniowa audycja „Uwaga, bądź przesylny na drodze”
11.00 Koncert, 11.57 Komunikaty, 11.59 Sygnał czasu, 12.03 Magazyn informacyjny, 12.30 Muzyka Andaluzyj, 12.45 Rolnicy kwadrans, 13.00 Komunikaty, 13.10 Radio kierowców, 13.30 Koncert reklamowy, 14.05 Magazyn muzyczny, 15.05 Muzyka i aktualności, 17.25 Alkoholizm, alkohol, 17.50 Koncert żywcem, 17.58 Przerwy w trasie, 18.00 koncert, 19.00 „Matyszkowice”, 19.30 Koncert dnia, 19.00 Magazyn informacyjny, 19.23 Chwila muzyki, 19.30 Radio dzieciom: „Superek” — aud. 20.00 Dziennik, 20.15 Przy muzyce o sporcie, 20.55 Komunikaty Totalizatora Sportowego, 21.00 Komunikaty, 21.05 Tygodnik kulturalny, 21.25 Interpretacje pieśni irlandzkiej, 21.05 Sprawozdania z konferencji partyjnych PZPR, 22.35 Na rockowa nuta, 23.00 Wiadomości, 23.10 Panorama świata, 23.25 Zaproszenie do tańca.

PROGRAM II

11.00 Stawisko po Jedności, 11.10 Recital Stanisława Węglarskiego, 11.30 Tydzień w stereo, 12.00 Szatasta orkiestra radiowych, 12.25 Jazz na motywach latynowskich, 13.00 Wiad., 13.05 Serwis informacyjny (Z), 13.10 Z cyklu „Okolice kultury” — fel. Tadeusza Papiera (Z), 13.20 Z mawianej skrzynki, 13.30 Album operowy, 14.00 Co jest grane? — pytania, 15.00 Co jest grane? — odpowiedzi, 15.30 Co jest grane? — nagrody, 16.00 Dzieła, styl, epoka, 16.50 A. Christie: „Dzielnicy Murzynów”, 17.00 Wiad., 17.05 Rozwiązanie zagadki muzycznej (Z), 17.10 Aktualności dnia (Z), 17.30 Piosenki z dedykacją (Z), 18.30 Gwiazdozbiór, 19.15 Miniatura literacka: R. Graves — „Zaproszenie na sobotę”, 19.30 Wielecór w filmach, 21.30 Wiad., 21.35 Wielecórne refleksje, 21.40 Teatr PR: Jarosław Abramow-Newerly — „Wzrost Karmazynski”, 22.15 Studio Stereo zaprasza — cz. I, 23.00 J. Putrament: „Odyneć”, 23.20 Studio Stereo zaprasza — cz. II.

PROGRAM III

11.00 Przeglad tygodników, 11.35 Piosenki na weekend, 11.50 W zyciorysach nieznajdzisz, 11.40 Piosenki na weekend, 11.50 W. Orłow: „Demon z altówki”, 12.00 Serwis Trójki, 12.05 W tonacji Trójki, 12.00 Bob Shaw: „Million nowych dni”, 13.10 Powtórka z rozrywki, 14.00 Mistrzowie kwartetu, 15.00 Serwis Trójki, 15.05 Wszystkie drogi prowadzą do Nashville, 15.40 Spółka bez odpowiedzialności, 16.00 Zapraszamy do Trójki, 16.00 Miedzy dawnymi i nowymi laty, 16.30 Dziś w Hicie przebojów, 16.50 W. Orłow: „Demon z altówki”, 20.00 Lista przebojów, 22.05 Inf. sportowe, 22.15 Teatrzyk „Zielone Oko” — C. P. Donnell: „Przebieg na morderstwo”, 22.25 Muzyka, 23.00 Zapraszamy do Trójki

PROGRAM IV

11.00 Magazyn Rozgłośni Harcerskiej, 12.00 Wiad., 12.05 Recital Leni Filibowej, 12.20 Biuro Listów, 12.30 Miedzy fantazją a nauką, 13.00 Koncerty w programie w czasie — aud. 13.35 Lekture i refleksje, 14.00 Książki w programie, 14.25 Chwila muzyki, 14.30 Popołudniowy Młodych, 16.00 Redakcja Reportaż, 16.10 Z mikrofonem na kraju, 17.00 Wiad., 17.05 Sociologia i zwiola, 17.10 „Pełnia polski”, — aud. 17.30 Zaproszenie

ne kultury — aud. 18.30 Noha festiwal i konkursów muzycznych, 19.00 Portret Polaków — Spotkanie z prof. Aleksandrem Cięszkiewiczem — aud. 19.20 Wiad., 19.25 Lekture Czwórki M. M. Górski, J. Weyssenhoff — „Z młodych lat — listy i wspomnienia”, 19.45 Język francuski, 20.00 „Muzyka w Starym Krakowie” — aud. 21.10 Piosenki — przeboje, 21.30 Felieton literacki — „Fotel w czwartym rzędzie”, 21.45 Chwila muzyki, 21.45 Humoreska: Antoni Stoniński — „Jedna strona medalu”, 21.55 Wiad.

NIEDZIELA, 12 PAŹDZIERNIKA

PROGRAM I

11.00 Koncert, 11.50 Uroczysta odprawa w wart, 12.20 W samo południe, 12.45 Muzyka nowości, 13.00 Przeglad tygodników, 13.15 Piosenki naszych twórców: Wojciech Karczewski, 13.45 Informacje, rady, propozycje, 14.00 Klasyki operetki, 14.30 „W Jezioranach”, 13.13 odc. 15.00 Koncert żywcem, 16.00 Teatr PR: „Chmury” — słuch, 17.00 Dialogi historyczne — aud. 17.15 Świat muzyki — Vadim Riepin — 14-letni następca królów smyczka, 18.00 Magazyn międzynarodowy, 18.20 Niedzielną wydanie magazynu muzycznego, 19.00 Dziennik, 19.10 Koncert na jeden głos, 19.30 Radio dzieciom: „Hen do ciepłych krajów” — aud. 20.00 Wiad., 20.05 Sładem interwencji, 20.10 Przy muzyce o sporcie, 20.55 Komunikaty Totalizatora, 21.00 Komunikaty, 21.05 Z Chopinera w Dusznikach — recital, 21.55 Radio Arty przedstawia, 13.05 „Echa dawnych świątyni” — aud. 14.00 Piosenki z dobra dykcją: Ewa Błaszczyk, 14.15 Redakcja Nagrania, 15.00 Koncert chopinowski, 15.35 Katalog wydawniczy, 15.35 Piosenki na żywe — tel. 44-72-71, 17.00 Wiad., 17.05 Rozmowy o muzyce, 18.00 George Gershwin: „Porcy and Bess” — opera, 21.05 Wiad., 21.10 Wiad. sport, (Z), 21.25 Wielecór płytowy 23.20 Szanujmy wspomnienia.

PROGRAM II

11.00 Gra Ork. PR i TV, 12.00 Płytkota Dwójki, 12.10 Zanim trafia na listy przebojów, 13.00 Wiad., 13.05 „Echa dawnych świątyni” — aud. 14.00 Piosenki z dobra dykcją: Ewa Błaszczyk, 14.15 Redakcja Nagrania, 15.00 Koncert chopinowski, 15.35 Katalog wydawniczy, 15.35 Piosenki na żywe — tel. 44-72-71, 17.00 Wiad., 17.05 Rozmowy o muzyce, 18.00 George Gershwin: „Porcy and Bess” — opera, 21.05 Wiad., 21.10 Wiad. sport, (Z), 21.25 Wielecór płytowy 23.20 Szanujmy wspomnienia.

PROGRAM III

11.00 Pod dachami Paryża, 11.30 „Wacław Borowy — nauczyciel niedościgniony” — cz. I słuch, 12.00 Recital z nagraniem Emila Gilelsa, 12.30 Bliskie spotkania: „Historia piętąd”, 13.00 Serwis Trójki, 13.05 Pieniądz gra muzyka, 14.00 Prywatnie u Stanisława Celhaskiej — aud. 14.15 Śpiewak poezje — aud. 16.00 Życie na gorąco, 16.30 Odkrywane przeboje, 16.50 Bliskie spotkania: „Historia piętąd” — cz. III, 16.00 Dzieła, interpretacje, nagrania, 17.00 Bolekszenia — aud. 17.30 Stare i nowe nagrania, 18.00 E. Bachmann: „Szczekanie”, 18.23 Muzyka, 19.00 Serwis Trójki, 19.05 Baw się razem z nami, 21.00 „Muza na czworakach, czyli romans Peru — Anatol Stern” — aud. 21.20 Beethoven kanoniczny — aud. 22.00 Sto książek — sto rozmów 22.15 Duke

PROGRAM IV

11.00 Magazyn Rozgłośni Harcerskiej, 12.00 Wiad., 12.05 Recital Leni Filibowej, 12.20 Biuro Listów, 12.30 Miedzy fantazją a nauką, 13.00 Koncerty w programie w czasie — aud. 13.35 Lekture i refleksje, 14.00 Książki w programie, 14.25 Chwila muzyki, 14.30 Popołudniowy Młodych, 16.00 Redakcja Reportaż, 16.10 Z mikrofonem na kraju, 17.00 Wiad., 17.05 Sociologia i zwiola, 17.10 „Pełnia polski”, — aud. 17.30 Zaproszenie

Ellington, 22.30 Rozmyślenia przed północą, 23.00 Spotkanie wokalistów Jaszowych, 23.00 M. A. Asturias — „Niejaka Młotka”.

PROGRAM IV

8.00 Transmisja mszy rzymskokatolickiej, 11.00 Magazyn Rozgłośni Harcerskiej, 12.00 Wiad., 12.05 „Muzyka fascynacja — muzyczne penetracje” — aud. 13.30 Wyprawy Czwórki 1) „W drugiej odcyżynie” — rep.; 2) „12 godzin od Polski” — rep. 13.20 „Takie moje strofy” — spotkanie z Kazimierzem Nawieśniakiem, 13.45 O kulturze słowa — aud. 14.05 Monografia, aud. 14.45 Muzyka instrumentalna, 14.55 Refleksje uczonych, 15.00 Inspiracje / hebrajski — cz. I, 15.15 Audycja religijna Związku Religijnego Wynania Młodziowego z okazji świąt YOM KIPUR, 16.00 Inspiracje hebrajskie, 16.10 Quiz popularnonaukowy — Wiad., 17.00 Wiad., 17.05 „Album płytowy”, 17.45 Włoskie opowiesci, 17.50 Teatr Klasyki dla Młodzi: G. Boccaccio — „Dekameron”, 19.00 Alfa i Omega — mag. 19.30 Wiad., 19.35 Lekture Czwórki: K. M. Górski, J. Weyssenhoff — „Z młodych lat — listy i wspomnienia”, 19.45 Piosenki Warszawy, 20.15 Wielecór muzyki i myśli: „Dlaczego Kościuszkowski?” — aud. 21.35 Refleksje i rezonanse muzyczne, 22.25 Magazyn Publicystyki Kulturalnej — Centralny Zespół Artystyczny WP, 23.10 Muzykoterapia, 23.35 Rozmowy intymne, 23.55 Wiad.

w stosownej relacji do przeciętnej wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Równie ważne jest dla związkowców niedopuszczenie do spadku płacy realnej, co dziś w przemyśle lekkim odczuwa już ok. 100 tys. zatrudnionych.

Z wielką troską delegaci mówili o sytuacji swego przemysłu, o tym, że nie wolno dopuścić do jego dalszej dekapitalizacji. Wyrażali przy tym obawę, czy przedsiębiorstwa same sobie poradzą z ciężarem modernizacji. Słuchali i zgłaszali warunki kredytowania, o przywróceniu rangi rachunkom odpisów dewizowych, które stały się ostatnio w/g ich słów „martwym zapisem na papierze”. Wśród wniosków był postulat przedstawiania aktywnych związkowemu i Radzie Federacji okresowych ocen realizacji resortowego programu restrukturyzacji przemysłu lekkiego.

Barzo ożywiona dyskusja charakteryzowała się pracą zespołu debatującego nad ochroną pracy i zdrowia. W programie działania znalazło się zalecenie o niedopuszczeniu do produkcji i importowania maszyn emitujących hałas powyżej dopuszczalnych norm. Za celowe uznano aktualizowanie listy zawodów, zaliczanych do I kategorii zatrudnienia i umieszczenie na niej tych, które charakteryzują się szczególnymi warunkami pracy.

Podczas popołudniowych obrad plenarnych wybrano 69 delegatów na II Zgromadzenie OPZZ. Związkowcy wyrazili zadowolenie z powodzenia szansy dla pokoju, jaką stwarzają rozmowy sekretarza general-

nego KC KPZR M. Gorbaczowa i prezydenta R. Reagana. Kończąc zjazd uchwałowo program działania Rady Krajowej Federacji na lata 1986-90. W tym bogatym programie znalazły się także wnioski zgłaszane przez 130 dyskutantów, którzy zabrali głos podczas dwóch dni zjazdu. W ten sposób co piąty delegat dał wyraz swej opinii o tym, jakie winno być działanie federacji w kolejnej kadencji. Program jest bogaty i nie będzie łatwy do przeprowadzenia. Czy okaże się atrakcyjny także dla załóg — ocenia one, gdy związkowcy zaczęli go prezentować u siebie w zakładach. W dyskusji podczas zjazdu delegaci dali dobitnie wyraz swej troski i odpowiedzialności za losy załóg i zakładów. Mówili także o randze związków zawodowych i rozmiarach do nich stosunku administracji — różnego szczebla. O tej randze zdecydowały teraz program i jego wprowadzenie w czyn, dla dobra ludzi pracy.

A. O.

Zatrucie zanieczyszczonym alkoholem

Agencja Xinhua podała w środę, że w Gujangu w południowej części Chin nastąpiło masowe zatrucie alkoholem zawierającym metanol. Zmarło 20 osób, a 1000 osób zachorowało. Pierwsze zatrucia zanotowano przed tygodniem. Policja aresztowała 6 osób. Skonfiskowano 675 litrów alkoholu skażonego metanolem.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 9 października 1986 r. zmarł
S. + P. TADEUSZ MACIEJEWSKI
żołnierz Września, uczestnik bitwy pod Monte Cassino, wicelieutenant, odznaczony Medalem Wojska Obronnej 1939 r., członek ZBOWID.
Pogrzeb odbędzie się dnia 11 października br. (sobota) o godz. 14.30 na cmentarzu w Sieradzu.
ZONA z DZIECI, SYNOWA i WNUKAMI

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 8 października 1986 roku zmarł, w wieku 84 lat, nasz kochany Ojciec, Teś, Dziadek i Brat
S. + P. KAZIMIERZ BRULIKOWSKI
Misa święta zostanie odprawiona w dniu 13 października br. (poniedziałek) o godz. 8.30 w kościele św. Ducha przy pl. Wolności w Łodzi, po czym nastąpi eksportacja zwłok do grobu rodzinnego na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Pogrzeb w głębokim smutku
RODZINA

W dniu 10 października 1986 r. zmarł nagie, w wieku 83 lat
S. + P. ZYGMUNT GRUSZCZYŃSKI
nasz kochany Mąż, Tatusi i Dziadziuś.
Pogrzeb odbędzie się dnia 13 października br. (poniedziałek) o godz. 13 z kaplicy cmentarza na Kurczakach.
ŻONA z CAŁĄ RODZINĄ

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 9 października 1986 r. zmarł, w wieku lat 56, ukończony Mąż, Ojciec, Dziadziuś i Brat.
S. + P. ZBYSZKO SKWAREK
Ceremonia pogrzebowa odbędzie się w poniedziałek, 13 października br. o godz. 14 na cmentarzu ewangelickim przy ul. Ogrodowej, o czym zawiadamia pogrzezna w smutku.
RODZINA

W dniu 9 października 1986 r. zmarła, naszą najukochańszą Matką, Teściową i Babcią
S. + P. HELENA KRZEMSKA
z d. KOZULSKA, przeżyła lat 83.
Pogrzeb odbędzie się dnia 13 października br. (poniedziałek) o godz. 15 na cmentarzu rzymsko-kat. przy ul. Ogrodowej, o czym zawiadamia pogrzezna w smutku.
CORKI, ZIECIEWIE, WNUKI i RODZINA

W dniu 8 października 1986 r. zginął śmiertelnie tragicznie, przeżywszy lat 37
S. + P. ANDRZEJ MUŹDZAK
Pogrzeb odbędzie się dnia 13 października br. (poniedziałek) o godz. 13 na cmentarzu katolickim na Dołbach.
Pogrzebowa w smutku
RODZINA

WAŻNE TELEFONY

Pogotowie MO 997
Straż Pożarna 998
Pogotowie Ratunkowe 999
Informacja służby zdrowia 36-15-18
Informacja telefoniczna 813
Informacja kolejowa 36-43-55
Informacja PKS 36-43-55
Dw. Centralny 33-63-26
Dw. Północny 33-46-96
Informacja kulturalna 84-32-03
Pogotowie ciepłownicze 32-53-11
Pogotowie energetyczne 74-34-25
Łódź-Południe 74-28-19
Pogotowie gazowe 74-55-23; 74-66-98 992
Pogotowie dzwonek 74-40-41; 74-57-65
TELEFON ZAUFANIA 33-37-37
MŁODZIEŻOWY TELEFON ZAUFANIA — 33-50-66 czynny od poniedziałku do piątku w godz. 12-18
TELEFON ZAUFANIA dla kobiet z ciężką chorobą — 37-46-33 w godz. 12-22
TELEFON DLA RODZICÓW — 33-24-99 — porady wychowawcze — czynny od poniedziałku do piątku w godz. 13-18

STUDYJNY — nieczynny

12.10. godz. 19 „Idiota”
ARLEKIN — godz. 11, 17.30 „O Skrobku, krasnoludkach i o sierście Marysi”
12.10. godz. 13 j.w.
PINOKIO — godz. 11 „Czarująca szewcowa” (Targowa 25)
12.10. godz. 19 „Historia drewnianego pajaca” (Ogrodowa 16)
19 „Czarująca szewcowa” (Targowa 25)

FILHARMONIA (Narutowicza 20) godz. 18 — Koncert symfoniczny „Na tyroencie”, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Łódzkiej, Dyrygent — Zdzisław Skoczak, Soliści: Izabela Cegińska — skrzypce; Piotr Paleczny — fortepian. W programie: H. Wieniawski — II Koncert skrzypcowy d-moll; F. Liszt — Koncert fortepianowy Es-dur; M. Musorgski — Obrazki symfoniczne
12.10. nieczynna

MUZEUM

HISTORIA RUCHU REWOLUCYJNEGO (Gdańska 13) godz. 9-19 12.10. nieczynny
ODDZIAŁ RADOŚCZCZ (Zgierska 147) godz. 10-18 12.10. j.w.

ARCHEOLOGICZNE I ETNOGRAFICZNE (pl. Wolności 14) godz. 9-18

12.10. godz. 10-18
HISTORIA MIASTA ŁODZI (Ogrodowa 15) godz. 10-14 12.10. j.w.

WŁÓKIENNICZWA (Piotrkowska 252) godz. 10-18

12.10. godz. 10-18
SZTUKI (Włocławskiego 36) — godz. 9-17
12.10. godz. 10-18

MIASTA ZGIERZA (Dąbrowskiego 21) godz. 10-18

12.10. godz. 10-14
MIASTA FABIANIC (pl. Obr. Stalingradu 1) godz. 10-14 12.10. godz. 10-13

ZOO czynne w godz. 9-17 (kasa do godz. 16)

PALMIARNIA czynna w godz. 10-18 (prócz poniedziałków)

OGRÓD BOTANICZNY — czynny od godz. 9 do zmroku

LUNAPARK — czynny w godz. 16-20; w sobotę, niedzielą i święta — godz. 10-22

KINA

BALTYK — „Protektor” USA od lat 18 godz. 10, 12.15, 15, 17.15; Film przedpremierowy z czytania listy dialogowej: „Dawno temu w Ameryce” — USA od lat 18 godz. 19.30

12.10. „Protektor” USA od lat 18 godz. 10, 12.15, 15, 17.15; Film przedpremierowy z czytania listy dialogowej — „Dawno temu w Ameryce” USA od lat 18 godz. 19.30

IWANOWO — „Protektor” USA od lat 18 godz. 10, 12.15; Seans roczny filmu przedpremierowego: „F/X” USA od lat 18 godz. 30.30

12.10. „Protektor” USA od lat 18 godz. 10, 12.15; Seans roczny filmu przedpremierowego: „F/X” USA od lat 18 godz. 30.30

PRZEDWIOSNIE — „Honor Friszli” USA od lat 18 godz. 15; 17.30, 20
12.10. „Honor Friszli” USA od lat 18 godz. 15, 17.30, 20

POLESIE — „Amadeusz” USA od lat 18 godz. 15, 19, 22.10 — j.w. Bajki godz. 18

WŁÓKIENIARZ — „Na całós” — pol. od lat 18 godz. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 12.10. j.w.

WOLNOŚĆ — „C.K. Dezertyrzy” pol. od lat 18 godz. 13, 15, 19, 22.10. j.w.

WISLA — „Ga-ga — chwala bo-

haterom” pol. od lat 18 godz. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 12.10. j.w.

ZACHETA — „Powrót do przyszości” USA od lat 13 godz. 8.30, 15, 17.15, 19.30 12.10. j.w.

STUDIO — „Gliniarz z Beverly Hills” USA od lat 18 godz. 17, 19.30 12.10. j.w.

STYLÓWY — „E.T.” USA b.o. godz. 15; „Caule słówka” USA od lat 18 godz. 17, 19.30 12.10. „E.T.” USA b.o. godz. 15; „Caule słówka” USA od lat 18 godz. 17, 19.30

TATRY — MAŁE STUDYJNE — Kino familijne. Film przedpremierowy „F/X” USA od lat 18 godz. 15; „Faj wojny” USA od lat 18 godz. 19 12.10. j.w.

DKM — Huzjón — Genzsterski film amerykański godz. 18, 18, 20 12.10. j.w.

OKA — „Wódz Indian Tecumseh” NRD od lat 8 godz. 14; „Młodość, smarsagd, krokodyły” USA od lat 18 godz. 16, 19.30 12.10. j.w.

GDYNIA — „Kino non-stop od godz. 9-22 „Faj wojenne” USA od lat 12 12.10. j.w.

HALKA — „Wejście smoka” — Hongkong-USA od lat 18 godz. 16 12.10. j.w.

MŁODA GWARDIA — „Cotton Club” USA od lat 18 godz. 10, 14.30, 17; „Młodość Ogi” — radz. od lat 15 godz. 13.30; Film premierowy — „Protektor” USA od lat 18 godz. 19.30 12.10. „Cotton Club” godz. 14.30, 17; „Młodość Ogi” godz. 13.30; Film premierowy — „Protektor” USA od lat 18 godz. 19.30

MUZA — „Ubiegłeniec publiczności” radz. b.o. godz. 16; „Nieoczekiwana zmiana miejsc” USA od lat 18 godz. 19.30 12.10. j.w.

I MAJA — „Deszczowa pani” — NRD b.o. godz. 16; „Kochankowie mojej mamy” pol. od lat 16 godz. 18 12.10. j.w.

POKOJ — „Tropiciel” NRD — Mong. od lat 12 godz. 18, 17; „Podróż do Indii” — ang od lat 12 godz. 19 12.10. j.w.

ROMA — „Ucieczka w noc” — USA od lat 18 godz. 10, 17, 19.30; „Czy leci z nami pilot” godz. 12.30, 15 12.10. „Czy leci z nami pilot” godz. 12.30, 15; „Ucieczka w noc” godz. 17, 19.30

STOKI — „Zamieniona królowa” NRD b.o. godz. 16; „Skorumpowani” fr. od lat 18 — godz. 18 12.10. j.w.

SWIT — „1941” USA od lat 18 godz. 14.30, 17, 19.30 12.10. j.w.

TATRY — Kino Familijne — godz. 16 „Wielki Brubaker” — USA od lat 18 godz. 18 12.10. j.w.

SOJUSZ — nieczynne 12.10. „Imperium kontratakuję” USA od lat 12 godz. 18; „Werydyt” USA od lat 18; godz. 18.15

ZESTAWY BAJEK

SOBOTA — NIEDZIELA 11 i 12 I WANOWO — „Zaginął piesek” (1 bajka z Bolkiem i Lolkim) godz. 18 (niedziela)

HALKA — „Poważne smartwienne” godz. 15 (niedziela)
MŁODA GWARDIA — „Umielny cioci” (3 bajki z Bolkiem i Lolkim) godz. 10, 11 (niedziela)

MUZA — „Pampalini i Yeti” (1 bajka z Bolkiem i Lolkim) godz. 15 (sobota, niedziela)

I MAJA — „Rekles śpiewak” (1 bajka z Bolkiem i Lolkim) godz. 15 (sobota, niedziela)

POKOJ — „Spotkanie z Isem” godz. 14 (niedziela)
POLESIE — „Przygody Profesorka Nerwośka” godz. 16 (niedziela)

ROMA — „Przygoda na dwóch kółkach” godz. 10, 11 (niedziela, 18)

STOKI — „Rekles sadownik” (1 bajka z Bolkiem i Lolkim) godz. 18 (niedziela)

STUDIO — „Kukuryku” godz. 16 (sobota, niedziela)

SOJUSZ — „Samochód” godz. 15 (niedziela)
TATRY — „Słodka przygoda” — godz. 14 (niedziela)

WOLNOŚĆ — „Tomcio Faluch” (1 bajka z Wilkiem i Zają-

BRIARDY — doskonałe przy o-bronie — rodowodowa, Stal-zgradzka 24. 30277 g-E

POZUKUJE lokalu na stolarnię, 78-28-55. 30288 g-E

AMSTRAD — Schneider 404 — sprzedam. 51-86-38. 30288 g-E

TELEWIZOR 26 cali zachodni, używany — sprzedam. Obr. Stalingradu 38 — 10. 30144 g-E

PIEC gazowy c.o. radziecki — sprzedam. Piotrków 400-82. 30219 g-E

SZWACZKA przyjmie chatupnic-two. Pabianice, Warszawa 98 m. 6. 30233 g-E

SPRZEDAM: gramofon „Daniel”, wzmacniacz „Trawiata”, tuner „Faust”, słuchawki „Uhera”. 81-60-38. 30218 g-E

PRZYJME brukarzy. 84-62-81, 81-69-47. 30280 g-E

FOKSTERYERY szorstkowskie — sprzedam. Benlowskiego 6. 30217 g-E

KIOSK nowy 4 x 3,5 — piśnie sprzedam. Lelewela 1 — 6. 30216 g-E

UDZIAŁOWCA do rzemiosła przy-ma. Listy 30174 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96 30229 g-E

</

